

sajtó magatartásáról, amit az Infratirea a beszélgetés során visszaad.

Tény az, hogy a nagyváradai magyar sajtó az itt élő magyar kisebbségek ügyét szolgálja, ami természetes is. Ezt azonban nyíltan, becsületes eszközökkel, megengedett formák és kereteken belül teszi és távol áll tőle a felbujtásnak és izgatásnak még a gondolata is. Ennek soha tanujelét nem adta a nagyváradai magyar sajtó, úgyszintén nem állhat meg az a föltevés sem, hogy a nagyváradai magyar sajtó kizárólag Budapestről kapja inspirációját. A sajtó semmiféle inspirációt nem kér és nem kap Budapestről és ezt — az Infratirea cikkével szemben — legjobban tudja Peter Julian prefektus, aki Nagyváradon a sajtócenzura irányítója és ellenőrző vezetője.

Peter Julian prefektus annak a közlését kéri, hogy ő az interviuban foglalt és a magyar sajtóra vonatkozó kijelentését a kolozsvári „Ellenzék” című lapra érte.

Ma este 8 óráig lehet beadni az adóvallomásokat

A nagyváradai pénzügyigazgatósághoz tegnap távirat érkezett a pénzügyminisztertől. A miniszter elrendelte, hogy

ma vasárnap a pénzügyigazgatóságon a perceptorok egész nap este 8 óráig hivatalaikban tartózkodjanak s az adóvallomásokat vegyék át, vagy a szükséges utbaigazításokat adják meg.

Ez tehát ellentmond annak, hogy a deklarációk beadásának határidejét meghosszabbították volna.

A deklarációk beadása elég lanyhán folyt, tegnapig a két perceptorátusnál összesen 4000 bevallást adtak be. Miután egy-egy adózó 2—3 bejelentést is tett, Nagyváradon összesen 2000 deklaráció érkezett be, ami 20 000 adózónál kis percent.

Itt említjük meg, hogy mindenkinek be kell adni az adóvallomást, aki bármilyen önálló keresettel bír, vagy bármilyen jövedelme vagy járadéka van.

Csak a családban élők, eltartottak és keresetképtelenek mentesek a bevallás kötelezettsége alól.

A primadonna lakkcipője a zsinórpadlásokon

Tegnap délelőtt kedves eset történt a színház népszerű szubrettjével, Pintér Böskevel. A próbák közti pihenésben, egyszer a maguk mulatságára is nem játszottak, de játszadoztak Kecskés Ila, Gálffy Anna, Kertész Manci és Tolnay Bandi. Fogócskát játszottak, fogócska közben Pintér Böske lekapta Kecskés Ila kalapját, majd az egész társaság felszaladt az üres színpadra. Futás közben Pintér Böske fél lakkcipője leesett a lábáról, Tolnay felkapta és feldobta — a zsinórpadlásokra. A cipő nem is esett le, felakadt valahol a díszletek között.

Nagy csodálkozás, várták, hogy mikor fog a cipő leesni, de percek múlva sem jött le a cipő és Pintér Böske féllábon táncolva kergette Tolnayt.

— Hozd most már le a cipőmet — mondta — hogy fogok hazamenni, csak most vettem 850 leiért.

Már kezdett lassan alábbszállni a jókedv, amikor a színpadon időző Stoll Béla gondolt egy merészet és felmászott — a női tagok rettentő sivalkodása közben — a zsinórpadlásokra. A legmagasabb régióban megindította a „menyőörgést” csinálót gépet, a borzasztó nagy dűbörgésre összeszaladt a színház. Amikor a tetőfokra hágott a kasirozott égi háború, a csodálkozó csoport közé hajította a vicces Stoll a cipőt.

A színésznők sóhajva emlegették, vajha minden menyőörgés után legalább egy darab lakkcipő esne le az égből. (—)

Felmondások az agrárreform miatt

A nagyváradai r. kath. püspökség jószágkormányzóságánál s a külső gazdaságokban alkalmazott tisztviselők és gazdasági személyzet felmondó levelet kapott. A püspök egy évre minden alkalmazottnak, kivéve Sperker Ferenc jószágkormányzót, felmondott.

A felmondást tárgyalások előzték meg, a püspök kívánsága volt, hogy az alkalmazottak sorsát biztosítsa, ez nem vezetett eredményre s a püspök kénytelen volt felmondani mindenkinek azzal a szomorú indoklással, hogy az agrár-reform végrehajtása a püspökséget megfosztotta szántóföldjeitől, gazdaságaitól, állattenyésztésétől és erdeitől s csupán a minimális szükségletek fedezésére elegendő földet s erdőt hagyott meg.

A felmondás sok magyar családot érint s következménye az lesz, hogy egy év múlva valamennyi alkalmazottat nyugdíjazák. A nyugdíj előreláthatólag kis összegű lesz s 12 000 leien felüli nyugdíjat kevés tisztviselő kap. A tisztviselőknek azonban van nyugdíjalapjuk, amelyet valószínűleg felosztanak.

Abban reménykednek azonban, hogy az agrár-reform végrehajtása még változást szenvedhet. A kisajátítás ellen beadott felebbezések a legtöbb agrár-bizottság előtt vannak, amely a püspöki birtokok jogi természetét s rendeltetését veheti vizsgálat alá s esetleg megállapíthatja, hogy a püspöki jövedelmek alapjául rendelt holtkézi vagyont a törvény felmentette a kisajátítás alól. E tekintetben utalnak dr. Frentiu Valér g. kath. püspöknek a legfőbb agrár-bizottság előtt levő terjedelmesen megokolt felebbezésére s a püspök kihallgatása a királynál és Misu udvari miniszternél, valamint gróf Széchenyi Miklós püspöknek a királynál tegnap lefolyt audenciájára, amelyen a püspök az iskolai sérelmeken kívül ezt a kérdést is szóváltette.

Az esetre, ha a kisajátítás a jelenlegi határozatok alapján történne, a nagyváradai püspökségnek csak Magyarországon lenne 16 000 hold földje, amelyből kiadásait fedezheti s az a 20—25 millió lei értékű kötvény, amelyet a kisajátított földekért kap.

A 1. sz. káptalan a felmondás ügyében Bjelik Imre püspök javaslatára úgy határozott, hogy a tisztviselőknek és alkalmazottnak ezidőszert még nem mond fel, hanem bevárja az agrár-reform végleges befejezését, miután ezidőszert a földek birtokbaadása csak kis részben történt meg.

Örököszt keresnek egymillió leihez

A külügyminisztérium oly körtávirata érkezett tegnap a nagyváradai szigurancához, amelyen Miche-Michael Hetrea Goblár (regát) községbeli lakost kutatja. Miche-Michael bátyja, Miche-Michael György évekkal ezelőtt kivándorolt Amerikába, jómódu ember lett, A háború alatt az amerikai hadseregben harcolt és elesett. A harctérre indulás előtt ötezer dollár-ra biztosította magát öccse, Miche-Michael javára.

Az amerikai külügyminisztériumhoz fordult a biztosító társaság, miután kétségtelenül megállapítást nyert hogy Miche-Michael György a francia fronton meghalt és kérte a törvényes örökös felkutatását. Az amerikai külügyminisztérium a román külügyi hivatalhoz fordult Miche-Michael Hetrea felkutatására, azonban Goblár nevű regátbeli községben nem találták. Most az ország összes szigurancáit és rendőrségeit értesítette a külügyminiszter, hogy állítsák

elő a boldog örökös, akinek kifizetése ötezer dollárt, ami ma kerek egymillió lei.

Nagyváradon nem ismerik Miche-Michael Hetrát, a detektívek pedig szorgalmasan kutatják mindenütt. A millió leihöz pedig okvetlen kell örökös, mert ha nem találják, úgy amerikai jótékony intézményekre száll.

Pedig hányan vagyunk, akik utána is kellene nyomozni, ha örököslenként ötezer dollárt...

A vízdíjak emelése ellen

A Nagyváradai Lakásbérlők Szövetsége Kocsán János elnök és Zoltán Károly dr. főtitkár aláírásával az alábbi beadványt intézte a városi tanácshoz.

A vízdíjak emelése ellen a Lakásbérlők Szövetsége a város bérlőtársadalmának nevében a leghatározottabban tiltakozást fejezt ki, nem elégedvén meg azonban ezzel, hanem kérjük ezennel, hogy a díjak emelés arányában szállíttassanak le.

Tekintetes Városi Tanács! Akár is igyekszik a vízmű-üzem igazgatóság felemelés szükségét indokoltá tenni, legnagyobb megerőltetés dacára sem sikerül. A vízmű-üzem igazgatóságának közölte szerint a százalékos víz- és szennyvíz díjak tekintetében csupán 0—10 százalékos emelkedés várható, amennyiben az anyagárak és munkadíjak 60—70 százalékos emelkedésével. A 0—10 százalékos emelkedés azonban csak rossz számításnak lehet az eredménye, mint az a következő példából is megállapítható:

2400 leies lakbér után az eddigi szerint 7 százalékos, vagyis 168 lei volt a város. Ez a lakbér az új törvény alapján legalább 50 százalékos emelkedik s így május 1-től kezdve 3600 lei bért fog fizetni. Ez a májusi bér már 10 százalékos vízdíjjal van megemelve, vagyis 360 leiel s így a bérlő a 3600 lei helyett 360 lei vízdíjat fog fizetni. Az így beálló differencia pedig nem más, mint 3240 lei, azaz 900 százalékos emelkedés. Ez nem kevesebb, mint 114 százalékos az alacsony skála melletti differencia, majdnem ilyen emelkedést eredményez az új törvény.

De téved a vízmű-üzem igazgatóság abban is, hogy az üzletek bérének emelése csak minimális, mert bizony az emelés itt is legalább 50 százalékos, természetesen a százalékos víz- és szennyvíz díjakat geometriai haladvánnyal emeli.

Fokozni fogja a víz és csatornázási díjak emelését az új törvény által fixálási alberti kérdés is.

„DORIAN” FILMSZÍNHÁZ heti műsora:

Vasárnap — hétfő

Fortunato

Kalandor film 10 felvonásban.

Kedd — szerda — csütörtök

Jocelyn

Szerelmi regény a francia rémuralom történetéből 7 felvonásban.

FÖLDES címfestő, Kapucinus-utca 15.

Egy letűnt nemzedék

BIHARVÁRMEGYE FŐISPÁNJAI.
(Mén Maróttól — Katz Béláig.)

Irta: Lovassy Andor.

Legi, elavult és penészes írásokat olvasva, az öreg Tarday Sándor, illetve Mikolcz Károly jegyzetei alapján, érdekesnek tartom közölni Biharvármegye főispánjainak névsorát.

Lehet, hogy ez a névsor nem teljes és nem egészen hiteles, de mindenesetre megízézésre méltó emlék. Egy párhoz rövid megjegyzéseket is írok, melyeket részben nyugvó, öreg uraktól — a korokról — hallottam. A vármegye levéltárában csak 1688 évtől találhatók fel a hiteles adatok, az ezt megelőző korszak eseményeit csak házagos magánjegyzetek és szájhagyomány őrizte meg az utókor.

Ez a névsor egy igazán „letűnt nemzedék” névsora, kiknek porai is elvegyültek már az ősi föld rögzítésénél. Némelyiknek még a sírhalmát se tudjuk megmondani. Sírboltjaik is beomlottak, emlékeik is elporladtak, sirkeresztjeik is kikezdtek. Csak a legújabb korban szerzett örök nyugvóhelyéhez zárandokolóak még az utódok, azután őket is beborította a feledés köde.

Négyen még élnek; azoknak érdekes, hibáit és bűneit majd ezután jegyzem a történelem muzsája: Clio.

*

Ime az érdekes névsor:

Mén Marót 904. Zoltán, Árpád fia 907. Saul 1102. István 1103. Buzán 1135. Achád 1136. Tousul 1137. (a váradi vár első kapitánya). Mosoni 1141. Ésau 1183. Both 1193. Váradi 1197. Mieke vagy Nike 1199. Mike 1201. Miske nádorispán 1201. Benedek 1203. Mocho vagy Moch 1206. Bánk 1209. (aki Gertrudis királyi udvarnok (aki Gertrudis királyi udvarnok) szonyt megölt) 1209. Mike vagy Mihály 1212—1215. Nencsa vagy Nencsa 1212—1215. Éliás vagy Lehocz 1217. Pous, a Csáky szerint Heldás, 1222. Pous, a Csáky szerint Heldás, 1222. Miklós 1223. Miklós 1223. Lőrinc 1238. Bocs 1240. Miklós 1247. Mosonyi Mózes 1310. Hansfalvi 1317. Futaki Dénes 1330. Hannsfalvi 1334. Donk Demeter kir. főp. 1338. Sidori Csáki István 1340. Csáki Miklós erdélyi vajda Bihar, Békés, Kraszna és Középszolnok főispánja 1396. Sékell János kir. főasztalos 1438. Csáki Ferenc 1455. Irednai Vitéz János nagyváradi püspök. (E jeles ember hozta haza Mátyást Prágából, erősen közreműködött királlyá választásán, ő állította haza a koronát is.) Némethi János váradi püspök 1465. Boroszlói Németh Miklós püspök 1470. Sziléziai Pruis János püspök 1476. (ki Mátyás király feleségét hozta Magyarországra.) Kinizsi János 1489, egyszersmind temesi főispán is. Józsa 1494. Farkas Bálint püspök 1492. Dömökös püspök személyes 1496. Zékesfehérvári prépost korában ő mondta a misét Mátyás királyért.) Szatmári György püspök (Ulászló király egyik leányának keresztapja) 1502. Thurzó Zsigmond püspök 1506. Perényi Ferenc püspök, a Perényi Imre fia, ki 8 éves korában lett püspök. Hősi halált halt Mohácsnál, 1526. Czibak Imre (kit János király nevezett ki, legyőzte Cserni Istvánt, de Gritti ádor megölette.) Macedonai László püspök (Ferdinánd nevezte ki, de állását soha nem foglalta.) Martinuzzi György püspök, Both Péter váradi kapitány 1550. Varkocs Tamás váradi kapitány 1552. Zsigmond Péter Mátyás (kis Toldi Miklóst Váradon lefejeztette) 1553. Forgách Ferenc 1556. Kenedi Antal (kit Nyakaronak ne-

veztek a katolikus papok üldözéseért) 1557. Somlyai Báthori István (később lengyel király) 1562. Hagymásky Kristóf 1566. Géczy János 1576. Sibrik György 1580. Báthory István 1589. Bocskay István (később erdélyi fejedelem) 1592. Bedegi Nyári Pál 1598. Székely Lukács 1604. Rhédey Ferenc (később erdélyi fejedelem) 1621. Bethlen István 1630. Rákóczy György (később erdélyi fejedelem) 1633. Kornis Zsigmond erdélyi gubernátor) 1643. Széki Teleki János 1651. Ebeni István 1659. Gyulai Ferenc 1659. Haller Gábor 1660. Rhédey Ferenc 1661. Benkovits Ágoston 1688. Gróf Csáky Imre püspök 1703. Báro Luzsénszky István 1730. Okolicsányi János 1735. Gróf Csáky Miklós püspök — Gróf Forgách Pál 1747. Báro Patacsich Ádám püspök 1759. Gróf Andrássy István 1777. Gróf Brunszvik Antal 1779. Gróf Kornis Mihály 1782. Urményi József országbíró 1783. Gróf Teleki Sámuel megyei főkörmányzó 1785. Gróf Brunszvik József főispáni helytartó, gróf Haller József, gróf Teleki János 1791. Gróf Rhédey Lajos helytartó 1808. Gróf Zichy Ferenc 1825. Lónyay János 1836. Tisza Lajos főispáni helytartó 1837. Beöthy Ödön 1848. Hodossy Miklós kormánybiztos 1848. Uray Bálint észak-Bihar, Józsa Péter dél-Bihar császári biztosai, később Brunhoff tábornok 1849. Reviczky Menyhért, Ravazdy István, Várdi Szabó János, Hoffbauer Sándor a Bach-korszak megyefőnökei, 1850-1860-ig. Gróf Haller Sándor főispán, Hajdu Lajos helytartó 1862. Szlávay József (a későbbi miniszterelnök) 1865. Tisza Lajos, első alkotmányos főispán 1867. Báro Döry József 1871. Dr. Beöthy László (később kereskedelemügyi miniszter) 1893. Glatz Antal 1906. Dr. Miskolcz Ferenc 1910—1917. Malatinszky Lajos 1917—1918. Dr. Ágoston Péter 1918 és dr. Katz Béla.

*

Eddig van a névsor. Sok érdekes, sok kiváló alakja egy régen letűnt korszaknak és sok gyenge legény, kik a szomorú emlékü abszolút korszak szolgálai szegődtek. Volt köztük simulékony aulikus, volt kemény nyaku kuruc, kiváló elmék, tudósok, kik a magyar kultúra világító szövetnekei valának, hősök, kik a csatatéren estek el vitézül; fejedelmek, püspökök, egyszerű alant sorból származó, de önerejükkel kiemelkedő férfiak. Nagyrészükről megemlékezett már a történelem, de legnagyobb részét elfeledték réges-régen.

*

Biharvármegye „kistermében” volt valaha négy, vagy öt arckép, egy letűnt korszak főispánjai és főispáni helytartói. Én még láttam ezeket, most már nem tudom, hogy hová hányták el.

Ott volt a sima udvaronc Urményi József, továbbá a gazdaságáról híres gróf Teleki Sámuel, kinek derogált a főispáni titulus, hanem a megyei „főkörmányzó” címet használta. Oly nagy kiterjedésű birtokai voltak, hogyha Marosvásárhelyről kocsival elindult Pestre, mindenütt a saját birtokain levő kastélyokban halt meg. Ott ékeskedett a mosolygó arcú gróf Rhédey Lajos, ki Nagyvárad városának igaz jótévője volt, áldott lelkű feleségével együtt. A nevére elnevezett „Rhédey-kertet” is ő hagyta a városnak és ott nyugszik a százados jegyefák árnyékában, az ősi sírboltban. Ez a szelid arcú, mosolygós képű férfi azonban, a megyei gyűlés termében, kemény legény volt és vas kézzel és vas akarattal megtudta fekezni a rakoncátlankodókat.

Egyszer valami felsőbb rendelet kellett keresztül erőszakolni és egyik bizottsági tag, névszerűen Bernáth István táblabíró, erősen opponálván, így szólt: — Ez a rendelet törvénytelen; remélem, nem fogja azt erőszakkal végrehajtani a méltóságos főispáni helytartó ur.

Erre a beszédre kigyúlt a gróf Rhédey Lajos ábrázata, szeméi szikrákat hánytak és így szólt: — Ezt a rendeletet igenis végrehajtom, végrehajtom tüzzel, vassal, mert ha nekem az én uram és császárom azt parancsolja, hogy húzassam ki a tekintetes táblabíró urnak a fogait, hát én mind a harminckét fogát kihuzatom lelkifurdalás nélkül.

Ezzel jobb keze öklével a zöldasztalra csapott, Bernáth István táblabíró ur pedig ijedtében majd leesett a székről.

*

Dehát volt olyan időszak is, mikor meg az ellenzék ütött a zöld asztalra és a főispán esett le a székről. Na de erről más alkalommal emlékezünk meg.

Tavaszi divatszövet- ujdonságaim megérkeztek

Schvarcz Lajos
urú szabó

Str. Postei (Uri-utca) 5

Gummi köppenő

prima, jó minőségű 850
Leiert dus választékban
kapható HAAS LIPOT
Linolnum gyári leraká-
tában, Rákóczi-ut 5. sz. a.

Shampoo

a fekete fejjel
FEJMOSÁSHOZ A LEGJOBB

Vezérképviselő: „CHEMOSANA”
Brassó-Brasov, Uri-utca 27

Különlegességek angol szövetekben

DEUTSCH

posztó-áruházban, Str.
Avram J. (Kossuth-u.) 1

a nyári időnyre megérkeztek.

BUTOR

U
T
O
R

különlegességeink
minden kivitelben
ÉRKEZTEK

Wallerstein Ferenc utódai

DANIBERG
ÉS WALDNER

Nic. Iorga (Zöldfa)-u. 19.
Alapítva 1861-ben

Felsőrészt szépen és
gyorsan csak

Rosenberg Jenő

bőrköröskedésében, Teleki-u.
4. szám alatt csinálthat.

Asszonyoknak

ELADÓSODOTT NŐK.

Az asszony és a pénz: két olyan fogalom, melynek összetartozandóságát igen gyakran kétségbevonják és pedig — valljuk be töredelmesen — több kevesebb okkal.

Nem szólunk itt a négy és fél éves háború keserves idejéről. A lefolyt esztendő alatt a közép-osztály asszonyai igazán derekas finánciális teljesítményt végeztek, mikor az aránytalanul kis fizetéseket valahogy mégis csak beosztották, úgy, hogy mindenre tellett, ami nélkülözhetetlen. Ők sem tehettek róla, ha a lehetőségnek végül mégis határa szakadt és az értékben egyre csökkenő — legalább is kiszámíthatatlanul ingadozó — háztartási pénz az egyre fölfelé szaltomortálázó árakkal szemben elégtelennek bizonyult.

Am a konszolidáció szerényen próbálkozó utóbbi éveiben, mikor a pánya már nem béklyozza olyan mértékben a nőket anyagi értelemben: figyelő szemek kénytelenek megállapítani a háziasszonyi erények reakcióját, a pontos beosztáson való állandó tündellést, lett légyen az akár az ingyenség, akár az öltözködési vágy által motiválva.

A pénz a legritkább háztartásokban futja hónap elsejéig, a következő fizetésig. A háziasszony hónap közepén már kifogy utolsó tartalékából. Szokásból tudjuk, hogy ilyenkor legközelebbi tennivaló: egy szenvedélyes-hangu felhívás a férjhez, bűvös kérés, melytől az erszény Szam-kapuja újabb adásra nyílik. Tény, hogy ez a módszer — a nő részéről türethetetlen idegességgel, sírásokkal és egybekkel fűszerezve — csak a válpör határán imbolgó háztartásokban marad eredmény nélkül. A férj sóhajt és — ad. Igenám de ez a forrás se elapadhatatlan, sőt nagyonis végelelhető, minthogy előbb-utóbb — valamely viharos kétségbeesési jeleket hatása alatt — a család fő kénytelen magátóladni cigarettá és kártyapénzét is, egy nemkevesebb szenvedélyes kijelentéssel:

— Nesze, most már nem maradt egy huncut banim se, de ezt aztán osszd be magadnak!

Jó! Könnyű tanácsolni! Azonban mit ér a legmegriadtabb beosztási törekedés is, ha reggel a szobalány bejelenti — s ezt többnyire viharos gyorsasággal, egyelőlegzetre szokta cselekedni — hogy a pincében már legfeljebb két napra való szén van, a cukrosdobozban sor került az utolsó kockákra, a sürolókefének lekopott az orra, a seprőből hullik a cirok, a mosófazéknak új feneket kell cinneznia a közelgő nagymosásra, melyhez kékítő-keményítő is szükséges, nem szólva a szappanról, mely már rég kifogyott, stb., stb.

Ez az a pillanat, mikor a megrohant háziasszony — nem ugyan énekelve, nem is operetti hanghordozással — rázendít a kintornáktól is lejárt szövegére:

— „Te rongyos élet, toprongyos élet...!”

Egy pillantás a lenyűlt ruhákat lógató szekrénybe, teljessé teszi a nőben az anyagi források elégtelen voltának tudatát. Mit se használ! Reggel mégis csak venni kell a bevásárló táskát és megindulni a keserves piaci útra. Az a tudat, hogy ott hon a zsírosfazékban már csupán alig két ujjnyi zsír lézeng: önkéntelenül a hájak és szalonak felé delejezi a háziasszony tekintetét a mézarszékekben. A mézáros ismeri a törzsközségét. Nagyrészt tisztába van azzal is, hogy a nála régebben vásárolt készlet hol és mikor jár a vége felé. A bátortalanul nézelődővel azonnal tisztába jön s így fordul hozzá:

— Volna egy szép darab hájam, tessék elvinni. A multikori amúgy is szépen betartott mostanig!

A sarokbaszorított háziasszony kertel, ötöl-hatol, végre félig bosszankodva, félig tréfásan rászól az okvetetlenkedőre:

— Ugyan hagyjon, nincs pénzem!

Amire az előzőkeny mézáros nyomban kész a felelettel:

— Tetszik majd fizetni, amikor lesz. Rendes vevőknél néhány nap nem számít.

Egyszer, kétszer még csak ellenáll az asszony az ilyen vaskos kísértéseknek. De a jelenet folyton ismétlődik. Ismétlődik a varrónőnél, aki úgy találja, hogy önagysága ruhája többé már igazán nem alakítható és egy új kosztüm teljesen nélkülözhetetlen. Ismétlődik a kalaposnál, aki hasonló értelemben nyilatkozik az átförmálásra hozott szalmakalapról. A kísértések ilyen rohama előbbutóbb megingatja a legelőkísmeretesebb asszonyt is.

Keletnek valamely igen bölcs népénél szokás, hogy azokat, akik erőszakos, unszoló szivességgel invitálnak: a jövőtől mindjárt torkonragadják és kihajítják, mondván, hogy a lekötélő szivességet csupán úgy lehet méltóképp meghálálni, ha az ember megkíméli a vendéglátót a fogadtatás és kínálgatás fáradságától. Amilyen különös ez a szokás európai nézőszögből, épp oly előnyös volna bevezetni a hitelezés terére. Aki a hitelt elfogadja, rövidesen elveszti a hitelezője tiszteletét, bizalmát, azaz: a hitelét magát. Kivált, ha a fizetés hosszabbban késik.

Az a kérdés már most: honnan vegye a háziasszony, — aki rendszerint hónap elsején kapja eddig is elégtelennek bizonyult háztartási pénzét — azt az összegtöbbletet, mellyel adósságát fizesse? Csodák nem történnek és az sem igaz, hogy a csináltatott ruha költsége több hónapra beosztható. Mert a következő idényben világosodik csak ki, hogy a nyári ruha őszre már szellős, a szalmakalapot szeptemberben le kell tenni s ha mindezen problémák megoldhatók lennének is: kiderül, hogy kellene cipő, ha az nem: keztyűk, fátyol, harisnyák, szóval mindég valami, amihez hiányzik a pénzfedezet. Végül is sor kerül a régi, félelmes módszerre: egyik megbontott részből tömni a másikat — újabb adóssággal. Befejezésképp nagy-gyorsan bekövetkezik az az idő, mikor a szivességet tukmáló hitelezők — akik eleinte a kölcsönadás förtelmes tényét a legérzékenyebb tapintattal saját maguk igyekeztek elleplezni — igen, megtörténik, hogy „Nekik is sürgős fizetni valók” támadnak. Elindítják az első számlákat és kezdetét veszi egy szégyenteli, idegpusztító hajsz, mely miatt önagysága kénytelen a gyalogsétálásra is lemondani és kocsiiban — a hitelezők megtévesztésére kétfogatban — lebonyolítani minden külső útját.

A dolgok rendje, megannyiszor pontosan megismétlődő menete ez. Az asszony legyen tisztában vele, hogy a — talán jószándékkal, de könnyelműen — kiszalasztott vallomása, a „Most nincs pénzem” mindég ugyanezeket a következményeket vonja maga után. A kereskedő, aki önagyságát anyagilag jólsituált hölgynek ismerte, pillanatig se hisz komolyan a pénzhány állandó voltában. Múltó incidensnek tekinti, mely néhány napon belül bizonyosan megszűnik. Ezzel szemben a középosztály asszonyainak de facto sohasincs pénzüik. Kronikusan nincs. Az elsején rábizott bankjegyek mindegyikének megvan a maga előre kikalkulált helye s jaj a bilánsznak, ha nem oda fordítja! A család anyagi biztonsága hováhamar fölborul, a békés falak közt diszharmonia ver tanyát és a társadalomba továbbgyűrűző távolabbi kihatásaiban végelelhető destruktívot végez a kor egyre gyakrabban kiütő, beteges tünete: az eladósodott asszony.

* Feledi Sándor ingatlanforgalmi ügynök, lakása Szaniszló-utca 63. Telefon 16—27. Található otthon, délelőtt 10 óráig, délután 12-fől fél 3-ig, aztán a Royal kávéházban.

* Egy koszorút adok ingyen a vidéki vásárló közönségnek. Ingyen temetést eszközölök a helybeli szegényebb sorsu közönségnek, kik a temetkezéshez szükséges árukat nálam szerzik be. Tisztelettel Germán Károly utóda „Kegyelet” keresztény temetkezési intézet Oradea-Mare-Sas-passage, a vaskereskedésben külön osztály.

* Mosdáshoz, fürdéshez minden jóízű ember Brázay kölni-vizet használ mert pompás, decens illata folytán rendkívül népszerű, éppen ezért mindenütt kapható.

* Mielőtt ruhaszükségletét beszerezné, saját érdekében ajánljuk, hogy vételkötelezettség nélkül tekintse meg a szolid olcsó árairól elismert SZÉKELY Kossuth-utca 5. sz. alatti posztóáruház tavaszi férfi szövet különlegességeiből dusan felszerelt raktárát.

* Universul (Moga és Pántos) Ált. Ipari, Kereskedelmi és Bizományi ügynökség, beadványok szerkesztése, fordítások, lakásügyek, házadások és vételek, uticvételek, Saguna (Kapuczinus) utca 2. Telefon 812.

HACKMAYER

urfi szabó

Avram Janou (Kossuth-u. 2.)

Tavaszi és nyári idényre

angol szövet ujdonságaim megérkeztek

FÉRFI BÁRÁNY
ÁRUHAZ

Moskovits Izidor
Zöldfa-utca 8 sz.

FÉRFI BÁRÁNY
ÁRUHAZ

Arjegyzék:

Értelmező színes — 79 lejtől	Nyakkendő — — — — —
Férfi ing dupla kézzel — 139 eítől	Gyermek álkendő — — — — —
vel, 2 gallérral — 59 eítől	Gyermek zokni — — — — —
Férfi alsó nadrág — 89 eítől	1000 jados alsó szál — — — — —
Női himzett ing — 89 eítől	Vászon métere — — — — —
Női nadrág — 89 eítől	Szövet — — — — —
Női harisnya — 22 lejtől	Karton — — — — —
Női zsebkendő — 5 lejtől	Fejkendő darabja — — — — —
Férfi zokni — 15 lejtől	Közbélés métere — — — — —

Cérnák minden színben. Ólasi D. M. C. raktár, hímzések, csipkék, rőfös áruk állandóan nagy választékban, a legolcsóbb árban kiszolgálva.

Teljes menyasszonyi kelengye
Viszonteladóknek nagy árkedvezmény.

NAGY TAVASZI VÁSÁR

férfi öltöny-

SZÖVETEKBE

a szolid olcsó árakról elismert

SZÉKELY

posztó áruházban, Str. Avram I. (Kossuth-u.)

Bel- és külföldi különlegességek, valamint stőtűk és kosztüm és öltöny szövetek nagyban és kicsinybeni olcsó elárúsítása.

Női szalmakalapok
120 lejtől

Lisré, tagál, bortni, lőször és bákalapok hallatlan olcsó árban.

KONIG kalapgyár

Str. St. Ladislau (Körös-utca 16)

Alakítások gyorsan és a legjobb klitelben készülnek.

Zsoldos Tanintézet

Budapest, VII. Dohány-utca 84. :: Telefon J. 124-47.

A legjobban készít elő magánvizsgákra

Elsőrendű minőségű

Butort

és mindenemű asztalo munkát a legutányosabb árak mellett készít

GRÜNSTEIN

műasztalos, Szent László (Körös-utca) 9. szám.
Két hálószooba butor eladó.

TUNGSRAM

A legjobb villanykörte!
Mindenütt kapható!

A komikus jubilál

Ott fog állani a rivalda fényében és szatekint huszonöt év messzeségébe; ujjon ujrakezdéné-e ha újból lehetne indítani az életet, ugyanezt az utat, mely a népszínművek diszletei közt kanyarg a sok taps, kevéske kenyér színes országában?

A szerdán jubiláló **M a d a s Pista** nem
skáig gondolkozik a kérdés megválaszo-
sán.

— Ha még egyszer születnék? Akkor még egyszer komédiás lennék, de agyon-
térném a fiamat, ha ő is színész akarna
lenni. Egy családban elég egy bolond; ez a
hivallásom.

Nagyváradon járt gimnáziumba és Pnty Kelemen, a sok diákcsíny legendá-
jaak groteszk irodalomtanára fedezte fel
Adas Pistában a megfizethetetlen, ara-
nos humort s a kitünő színészt. A kamasz

gett ablaka alatt a fiatalság éjjeli zenéje. De Madas Pista nem ezt a kecskeméti ünnepeztetését meséli el, amikor pályafutása legnagyobb sikere felől érdeklődünk, hanem azt a másik intermezzót, ami Rozsnyón esett meg vele a Felhő Klári előadása után.

— Akkor még ripacs voltam — számol be Pista — és Csik Istókot játszottam. Ott volt az előadáson házigazdám, egy derék csizmadia is. Másnap délelőtt bejött a szobámba, hogy azt mondja, ne fizessek én neki házbért, nem fogadhatja el tőlem nyugodt lelkiismerettel a tegnapi szerepem után. Sőt mikor Rozsnyóról eljöttünk, egy egész sonkát, meg egy fehér cipőt adott utavalónak; ez volt az én legnagyobb, legőszintébb sikerem, mert szív mélyéről jött.

Későbbi szerepeiről, a kiforrt jellem-
színész nagyszerű alakításairól esik szó.
Gonosz Pistáról, a Gyimesi vadvirág vén

...és ebben az időben sokat ódalgott a „Fabódé“ tájékán, amiért rendesen kaptak odahaza egy két kézzelfogható szücsintelem a hármassutcai híres asztalosmester, a Pista édesatyja részéről.

De a művészi szikrát kioltani füstély-
sem lehetett már a csökönyös fiúból.
Nyolcszázkilencvennyolc tavaszán le-
sződött Dobó Sándor győri társulatá-
s húsvét vasárnapján Pápán lépett
először publikum elé a „Madarász“ egyik
összeeszenak szerepében.

Naturbursch szerepkörében csakha-
a legkitünőbb magyar vidéki társula-
színpadjairól aratta forró sikereit. A
hatszázas évek elején nem volt még egy
Bilitzky kadét, Figaró, nem volt a
nyomorúságban olyan Mádi Simi-
a fiatal Madas. Legszívesebben azon-
népszínművekben játszott; hajlandó-
legigazibb érzései onnan sarjadtak
a magyar nép természetmívelő gyöke-
ről.

Győr, Székesfehérvár, Sopron, Nagy-
ád, Pozsony, Kecskemét, Debrecen,
d ismét Nagyvárad voltak stációi
zségesen fejlődő művészi pályafutásá-
Kecskeméten egyszer Szép Helénában
relaus királyt olyan fulmináns hatás-
alakította, hogy a város diáksága vál-
vitte magával előadás után s még haj-
an is, mint egy primadonnának zen-

harangozójáról, meg a Vén bakkancsosról minden szerénysége mellett is lelkes melegséggel beszél az örökifju Madas.

És ha már belekerülnek ezek a legsajátabb érzései a fekete nyomdai betű formáiba, írjuk meg azt is, hogy szeretné életének hátralévő részét itt Nagyváradon, szülővárosában eltölteni.

Élete hátralévő részét! Milyen furcsán hangzik a negyvenöt éves, ruganyos Madas Pista száján ez a melankólikus akkord! Persze a jubileum! Szokott ilyenkor az ember ellirizálni. A szerdai ünneplés forrósága olvassza le rajongó színészlel kéről ezt az elkomorodást; különben pedig mi is óhajtjuk, hogy mindvégig közöttünk maradjon, a mi értékünk legyen a jubiláló kitünő színész.

* YES-PUDER, a puderek királynője.
csak zöld zárószalaggal valódi.

* Megjöttek a márkaért vásárolt liszt és tagál modellek. Nagy választék, „Rita” kalapszalonn, Alexandri (Teleki) utca 24.

* Kabát, kosztüm és ruhaszövet bevásárlásainál saját érdekében nézze meg a Körösparti Áruház szövet-tömegét, melyhez hasonló választékot csakis fővárosi áruházakban találhat. Árai utólérhetetlen olcsók. Tisztviselőknök árkedvezmény.

A váradi nyomortanyákon

Külvárosi nyomertanyákon voltunk razzsián a minap. A rendőrség gonosztevőket keresett, akik már régen nélkülözik az igazságszolgáltatás nehéz öklét a vállukon.

A velencei rendőrközlönyben Veiss József nevű csoportvezető detektívje kalauzot a hideg tavaszi éjszakában. Először a cigánytelepre megyünk, oda, ahol én azt hittem, örökös a rendetlenség, verekedés. A telep bejáratánál Lakatos cigánybíró és Hamza kisbíró fogad, akik éjszaka felváltva őrködnek a telep nyugalma.

— Nagyságos fődetektív ur, jelentem, hogy nincs semmi baj — mondja katonás fegyelemmel a cigánybőrő s elindulunk kalauzolásuk mellett a telepre. Nyolcvan—száz ház, illetve putri lehet az egész telepen. Egy háznak sincs padlása, de kúp-alaku teteje szépen be van meszelve.

Minden konyhóban hat-nyolc tagból álló család lakik. Benyitunk, kibírhatatlan szag és füst tödül ki, majdnem leszédíti az embert. A másik konyhában egy fiatal házaspár lakik. Vakító fekete szemű fiatal cigány nő cigarettázik, férje a másik sarokba alszik. Villanylámpa fényénél betekintünk: a szoba közepén nagy tűzrakás ég, hogy minek, azt nem tudom.

A másik kunyhóban Hamza József tart előadást. Szép, magas fiú, mesél a telep összes lányai hallgatják, mint ahogy illik:

— . . . s ment a cigánykirály nagy fekete lován a szomszéd fejedelem lányaért. A büszke fejedelem nem akart tudni cigánykirályról, mert országában örökös háborúások voltak. Két oroszánt bocsájtott ki a kettecből, akik rettenetes üvöltéssel rohantak a cigánykirály elé . . .

— Hát mikor volt ez Jóska? — kérdezi egy lány.

— Amikor még meg volt Ázsiában a cigányfejedelemség . . .

— De a két oroszán megette a cigánykirályt?
— szól közbe egy vasutas, akí szivbelileg van érdekelve egy cigányhölgnél.

Nevetés támad, a híres mesélő most az egyszer felsült.

— Hogy élnek maguk? — kérdezem a főbírótól.
— Jól kérem, nem panaszkodhatunk mi — feleli

— az asszonyok dolgoznak, mi férfiak meg pihenünk.
Most hallom, hogy az asszonyok dolgoznak.

csontot, rőngyöt szednek, vályogot vetnek, a férfiak napszámba járnak. Az asszony többet keres, mint a férfi, de ez így van bevezetve – s talán jónak is mondható. A telepen nincs csak egy család, akinek enyves a keze. A többi megjavult, mert nagyon szigorú cigánybíró ám Lakatos István . . .

Innen a Kátonaváros borzalmasabb nyomortanyáit járjuk be. Első állomás: Templom-tér 3. Földbejárat üregbe nyolc-tíz koldus lakik. Mind nyomorék. Aludni nem bírnak, beszélgetnek. A béna elmeséli, hogy mi újat látott ma az utcán, autóbili, a néger táncosnőt, meg sok mindent, amit álmétkodva hallgatnak a koldusok. Amikor a detektív bejön, mondják mi a dolguk: előkotorják rongyaik közül irásaikat. Mind rendben van. A „lakásnak“ nincs fala. Csak úgy van lezva vagy háromméternyre. Valamikor pince lehetett, most nyolc koldus virraszt benne minden éjszaka.

Kertész-utca 26. szám is rettenetes nyomortanya. Itt van a Bernáth János-féle téglagyár. Nem dolgozik már évek óta, de a körkémencékbe akik vagy nyolc család. Teteje nyitott — a kéménynél — de nem baj, legalább van egy hely, ahol védve vannak úgy ahogy a hideg ellen. Lakáshivatalt említem, mire felzúg szinte kórusban szitok, mert évek óta minden kérésüket elutasították. Most már jön a nyár, szinte boldogok, nem kell majd annyit fázni . . .

Torna-utca 5 szám a legtipikusabb nyomortanya. Beton-pincébe legalább 150 ember alszik minden éjszaka. Nem fekszenek le a földre, mert a beton hideg, hanem az asztalra dülve alusznak. Két éjszakai egy éjszakára a díj. Itt már mindenféle fajta és nemzetiségű embereket találunk, munkakerülőket, zsebtolvajokat, idült tolonc-lakókat, falusiakat, akik vásárolni jöttek be a városba. A kis gnóm-koldus, aki ilyen alázatos nappal az utcán, most szocialista bevételeket tart. Mikor bejövünk, gyorsan elkotródik sarokba.

Egy embert visznek csak a rendőrök, azt is
 oloncolják illetőségű helyére Temesvárra. (—ró.)

Lető magvak kaphatók | **Dell'Orto Károly**
 erna, lóhere, fűmag, muhar, búkköny köles,
 ok, burgundi répa, konyhakerti virágmagvak | **magkereskedésében, Szent László tér 5. szám**

Burián Károly kamaraénekesről

Burián! Bámulatos konglomerátuma a zseniáltság, a legnagyobb énkultúrának, legszélesebb zenei látkörnek, hatalmas színházi rutinnak s szinte nőies szeszélynek! De — a Mester mentségeként említették: — ezen capricieuse volta a világért sem öntudatos, tendenciózus, előre kiszámított „primadonnázó” — hanem csupán a saját östermszete.

Elejétől fogva tüneményes carriert futott be a kis prágai asztalosmester fia, ki szorgalmával és talentumával már zseniális gimnázista korában is messze felülmulta összes conscolárisait. Édesanyja váltig felpanaszolta, hogy nem győzi gyertyával Károly fiát, ki hajnalig bujja könyveit. De Virgilius Aeneisét, vagy Horáciust, a görög és római költők műveit osztálytársai közül nálánál senki jobban nem is ismerte! Aztán az egyetemre került jogásznak s kitüntetéssel rakja le az államvizsgát. Kétségtelenül sub auspiciis regis promoveálták volna doktorrá, ha — a zene muzsája harmonikusan nem szól bele a dologba: ezen időbe esik t. i., hogy Burián hangját felfedezik. Zenei tanulmányait öreg hegedűtanáránál kezdte meg, (a Mesternek „abszolút” hallása van) azután derék, hithű katolikus volta dacára, szülőhelyén, Prágában belépett a Meisels-féle zsinagóga kórusába, (utóbbi a lipcei mellett Európa legöregebb zsinagógája). Ezután Wallerstein zsidó főkantort legkiválóbb tanítványává lesz s utóbbinak köszöni teljes énekalképzetét. Most lép ki a zenei élet küszöbére. Reval kis operai színpadja után gyors egymásutánban következnek zenei utjának állomásai: Aachen, Köln, Hannover, Hamburg, Prága, Budapest, Bécs, Drezda s végül Amerika, hol következő karmesterek pálcája alatt működött: Ausztriában és Németországban: Hans Richter, Schuch, Strauss Richard, Mahler, Muck, Nikisch, Mottl, Weingartner, Schalk, Oskar Fried, Seidl, Balling, Hollandiában Mengelberg, Párisban Gabriel Pierné, Oroszországban Safonow, Amerikában Toscanini és Herz alatt. Ahol csak fellép, mindenütt gyors kapcsolatot sikerül teremtenie színpad s nézőtér közt, egyaránt szeretik személyében a művészt s „embert”, elsőként értékelve őt az ensemble tagjai között remek hangjáért s kiváló emberábrázoló kvalitásaiért. Szerették benne azt, hogy mindig jókedvű, szelíbbélt, ötletes s elbájosító társalgó. Már pályájának legelején rendkívül ambiciózus volt: Haydn, Mozart s Lortzing operáitól kezdve Maillart-tól Pucciniig énekelt mindent. Mint ideális lírai tenor legelső művészi állomáshelyén Revalban a Trobadour Stretta-jában győzedelmes C-jével hódítja meg a publikumot, később midőn hőstenor szerepekre tér át, hangja oly ércessé válik, mintha acélpáncéllal vonták volna azt be. Ekkor monopolizálja magának Wagner teljes oeuvrejét. Kitűnő színész. Egyik külföldi jeles zenekritikus a Mester „Bajazzo” alakítását direkt párluzamba vonja a bécsi Burg-színház hallhatatlan jellegszínezésének: Mitterwuerzer-nak „Tabarin” alakításával, míg Sámsonját a feledhetetlen emlékü Ermete Novelli Ödipus-ával állítja egy sorba. A Mester nagy könyvrájon. Rengeteget olvasott össze életében, leg gondosabban válogatva össze olvasmányait a nemzetközi literatura színe-javából.

Roppantul szereti a festészetet. Boldogan beszél ma is évtizedek előtti külföldi képtárakban történt barangolásairól. Pesten bohém társaságok legbecettebb kedvence. Egy ízben igen sikerült tréfával főzte le egy garasoskodó tempójáról hirhadt, a pesti arisztokrata társaságban közismert, igen nagy szerepet vitt grófot, megkacagtatván ezzel egész Budapestet s hosszú időre csúffá, szinte lehetetlenné téve a kicsi gróf urat. A dolog így esett: Öfömlőssága, az aranygyapjasrend és a Szent István-rend kiskeresztjének lovagja, aransarkantyus vitéz, főrendiházi tag, v. b. t. t. s a szentpétervári akadémia levelező tagja fényes estélyt adott palotájában, megtisztelve a nemes gróf önmagát azzal, hogy Buriánt kérte fel művészi szereplésre. A művész element, énekelt s a gróf ur másnap elküldött neki művészi tiszteletdíj gyanánt egy pár olcsó, vásári kézelőgombot, melyeken rajta felejtődött az üzleti etiquette: „Párisi Áruház.” A művész azonban nyomban beletalálta magát a helyzetbe s hamisíthatlan bohém pajkossággal elküldte a saját valódi gyémánt kézelő s teljes ingomb garnitúráját a grófnak, ezen sorok kíséretében: „Nemes Gróf! Hatalmalt szívvel küldöm vissza Önnek a Párisi Áruházból származó ritka kincseket. Szerencsétlenes velük

a komornyikját! Részemről boldog vagyok, hogy a gróf ur zeneszalonjában potyán énekelhettem. De: — tegnap igen silány ing és kézelőgombot viselt gróf ur selyemszűjtésos frakkjához, engedje meg tehát, hogy jövő művészestélyére — melyen azonban én jelen nem leszek! — írta Burián, — kölcsönkép felajánlham saját díszes, bár nem a gróf urtól kapott gyémánt ingombgarnitúrámat...

Goethe mondása: „Es ist nichts schwerer zu ertragen, als eine Reihe von schönen Tagen!”

Szép lenne, ha Nagyvárad Buriánt igaz művészi áhitattal és kész örömmel váró publikumának sikerülne Goethére rácsafolnia, igyekezőn könnyen és szívesen elviselhetővé tenni Burián Mester által itt legközelebb eltöltendő napokat a lekésedés jegyében, kedvesekké, gyönyörűekké varázsolva azokat ezen istenadta művész emlékeztetésében!

Guttman Miklós.

Együttműködés az erdélyi kisebbségi ügyvédekkel

Dobrescu a bukaresti Ügyvédi Kamara volt elnökének nyilatkozata

A nagyváradai ügyvédi kongresszus egyik legmarkánsabb és legrokonszenvesebb alakja Aurél Dobrescu, a kitűnő román jogász. Igazi europeer, franciás műveltséggel, de német alapossággal, aki a régi királyság egyik legkitűnőbbnek ismert jogásza. A bukaresti ügyvédi kamara elnöke volt és ezt a tisztséget csak a legtekintélyesebb jogászok szokták megkapni.

Dobrescuval még nagyváradai tartózkodása idején beszélt lapunk munkatársa.

Arra a kérdésünkre, hogyan tetszik Nagyvárad, mosolygós arccal felel:

— Igazán, meglepően szép és tiszta az önök városa. Az egyes épületei szenzációsan szépek, az élet pedig élénk és látkető, amilyen a nagy nyugati kereskedővárosoké szokott lenni.

— Így, az első impresszióm az, hogy az emberek őszinték, melegsívűek és megértőek. A váradai asszonyok igazán szépek és elegánsak és úgy látom a társadalmi élet nagyon kellemes lehet itt.

Azután áttér az aktuális kérdésekre.

— Az a célunk — mondja, — hogy az egész ország összes ügyvédei között megteremtjük a harmónikus együttműködést. És éppen ezért a jövő politikája nem szabad hogy a hatalmon levők részéről elfogult sovínisza legyen, de az irredentizmusnak sem szabad a békés együttélést megzavarni. Azon kell hogy legyünk, hogy ebben az országban egyik szélsőségek se legyen talaja.

— Éppen ezért szükség van a nemzeti kisebbségek ügyvédeknek, de az egész társadalomnak a megértésére. A jövő társadalmi rendet és békés haladást csak a kisebbségek segítségével lehet elérni és erre feltétlenül szükségünk van a kisebbségek együttműködésére is.

— Azt nem tudom, jő-e a hasonlat, hogy Románia a Kelet Belgiuma, amely legtöbbet szenvedett a háború pusztításai által, de itt kell megteremtünk a Kelet Sveicát, amely állam szociális és népi rendjével biztosítéka kell hogy legyen Kelet-európa békéjének.

— Azért jöttünk ide, hogy a regát és Erdély egymásközi kulturális megbecsülését és megértését megteremtjük, amely a jogélet és jogrend alapja, őrzője és továbbfejlesztője kell hogy legyen.

— Én reményelem, hogy célunkat elérhetjük és munkánk meg lesz az a várt eredménye, amelynek reményében a maguk kedves városát felkerestük.

* A Népszövetségi „Hangya” tagjai utagsági igazolványt kapnak az irodában s vásárlás visszatérítéshez.

Olcsó villamos csillárok

világítási és csengő berendezések, átalakítások, fémcsiszolás, 1 — 1/2 wattos égők a legolcsóbban beszerezhetők

S T E R N

Szent János utca 20

Telefon 55

NAP- és ESŐERNYŐ

minden kivitelben készít:

Első Erdélyi Ernyő-ipar

Rosenberg Testvérek

Nagyvárad, Zöldfa-utca 8

Kérjen árajánlatot

Olcsóbb mint bárhol

frissen érkezett

Michelin Cabl

autogummik eredeti gyártárak

minden méretben. — Ugyanc

könnyű benzín és olaj kaphat

ANDRISKA ÉS ROSENBAU

Str. Calvin (Ritók Zsigmond-u.) 1

Telefon 209.

Telefon 20

Legelegánsabb

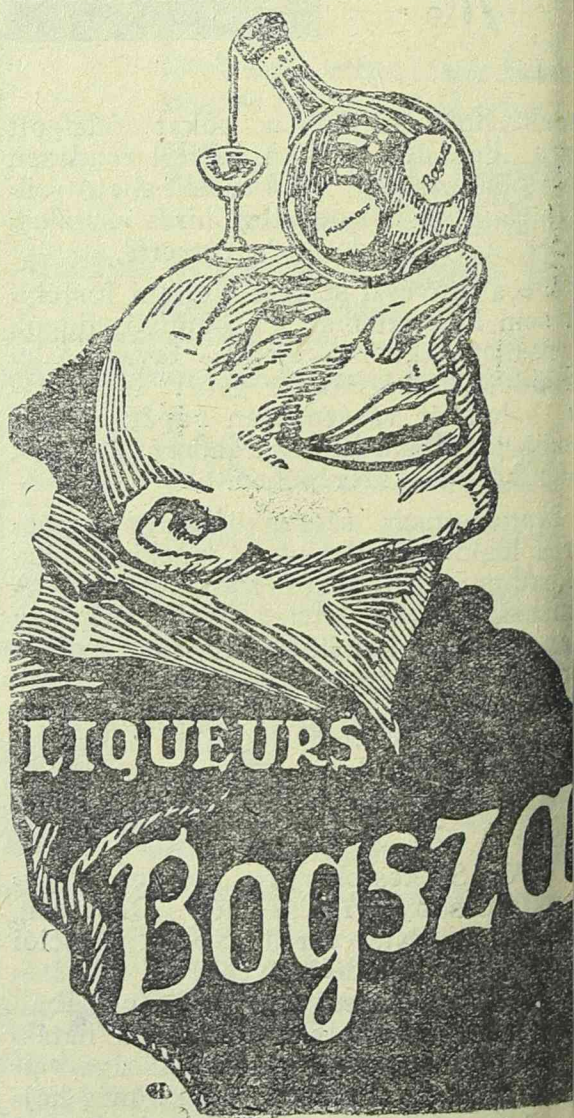
ruhakat készít

elsőrangú saját szövetekből is

Schwartz

és Rosenfeld

url szabók, Beöthy Ödön-utca 29. sz.

Tavaszi és nyári időnyre bécsi és párisi modell kalapok megérkeztek

KLEIN SIMON céghez
Str. Josif Vulcan (Nagy Sándor-utca)

Régióbeli ügyvéd toasztja a kisebbségekre

A romániai ügyvédek kongresszusát pénteken este fényes bankett fejezte be. Az elhangzott toasztok közül Dimitrie Dobrescu bukaresti ügyvéd mély értelemmel beszéde volt a legfigyelemreméltóbb. Dobrescu Madách „Ember tragédiájából” indul ki, amikor leszögezi azt, hogy egy ember, egy nép sem helyezkedhet a másik fölé.

— Meg kell szüntetni minden vallási, nemzetiségi különbséget Romániában — mondotta Dobrescu — össze kell fognunk az emberiség igazi nagy értékeinek megőrzésére. Hogy egymásra testvérként nézhetünk, zárjuk le a múlt szomorú kapuját. Ne tekintsük azt, ami volt, nézzünk csak a jövőbe. A jövőbe, amely a demokráciáé és a demokrácia minden nemzete, minden fajnak, minden osztálynak és minden felekezetnek egyaránt édes otthona lesz. Minden becsületes népkisebbség polgár egészségére üritem poharam! Dobrescu beszédét viharos tapsok, elismerő felkiáltások honnálták.

Menekül a német lakosság Lengyelországból

A lengyelországi Felsősziléziában újabb erős németellenes hangulat hírére menekülnek. Lanerhüttenben több német polgárt bántalmaztak, valamint Friedrichsbachban és Antoninenchuttenben is. Katynitzba nagyszámú német menekült érkezett.

A lengyel nacionalisták körében az utóbbi napokban élénk tevékenység figyelhető. A fölkelők tizenötödikére Katynitzba gyűlést hívtak össze, melyen Németország keleti szénvidéke ellen határozatot hoznak.

Beavatott német politikusnak tudomása van arról, hogy a németellenes lengyel mozgalom Lerond tábornok kattowitzi látogatásával függ össze. Nehány napon belül Foch tábornok jelezte érkezését.

A Likorszky-kormány megbuktatására irányuló szervezkedés erősen folvik.

Lengyelországban sok híve van a cseh szövetség eszméjének, mert így vélik rábírní Csehországot arra, hogy szüntesse be szénszállításait Németország részére.

Párisi jelentések szerint a francia miniszterek legközelebb megvitatják a szénszállítási kitermelésre, valamint a német miniszterek ellen fogantatandó intézkedéseket.

Francia részről állítólag hajlandók lennének a követelések leszállítására, ha a kívánt készfizetéseket gyorsabban kaphatnák meg.

Angol divat szövet különlegességeink megérkeztek. — Olcsó és szolid kiszolgálás. **HAVAS és GRÜNELD** posztó és bélésszövet kereskedők, Str. Josif Vulcan (Nagy Sándor u. ca) 4.

Meggyilkolták a mezőtelelegdi katolikus plébánost

(Kiküldött tudósítónktól.) Szombatra virradó éjszaka ismeretlen tettesek meggyilkolták és kirabolták Besszer Hugó mezőtelelegdi római katolikus plébánost. A gyilkosok a legnagyobb bestialitással végeztek a jóerőben levő ötvenkét éves lelkésszel, akit álmlában leptek meg. A rablógyilkosság felverte a kis ipari falu nvugalmit, parasztok és munkások s az intelligencia is mélyeséges megdöbbenéssel társalt a történeteket s az izgalmat nagyban növeli az a körülmény, hogy a tegnapi gyilkosságot megelőzőleg az elmúlt héten két rablógyilkossági kísérlet is történt Mezőtelegden, anélkül, hogy a tetteseket sikerült volna kézrekeríteni. Besszer Hugó plébános meggyilkolásával egyidejűleg pedig a falun átvonuló szomszédos tatáros székerek mesélték, hogy az Industria Romana Petrol telepének közelében levő házban ugyancsak ismeretlen tettesek az elmúlt éj folyamán meggyilkolták Debreceányi Sándor jómódú gazdálkodót. A két rablógyilkosság között ezeddig nem sikerült semminemű kapcsolatot felderíteni. Az általános nézet azonban az, hogy a falvak mellett elhúzó Rész-hegységek láncolatain, hágók és ösvények rejtekhelyein elvetemült merénylő had garázdálkodik, amely számol a közbiztonság elégtelenségével s régebben kiszemelt áldozatok életére és vagyonára tör. Nehéz atmoszféra ül a mezőtelelegdi hegykatlan falvain s különösen a módosabb intelligencia az, mely megrettenve gondol az elkövetkező hetek éjszákaira.

Utban a helyszínrre

Nyári nap derül a kitakarózott áprilisi földekre, mint egy hibátlan templomi firmamentum, olyan az ég, langyos és tisztakéjjével pezsgő füvek és zöldbe borult hegyoldalok fölött. Az autó nvolevan kilométerrel rohan s alig egy félórára feltűnik sötét szenzációjával a terjedelmes bihari falu. Hosszu gyárkémények karmolnak az égre s apró mutatouji közöttük a torony, aranyra festett keresztiével a telelegdi római katolikus templom tornya, vasárnap Besszer Hugó plébános úrnak kellett volna benne prédikálnia az Uról és malasztjairól az Urnak, aki immár öt gyilkos latrok rémitő csapásaival, a kínok kínja és szenvedése árán magához szólította.

Szombatozó zsidók hallgatag gyászai, kíváncsi parasztok, rémülettől tágszemű gyerekek fogják körül a gyászos házat, pislognak az alacsony kerítés repedésein át a gyommal vert udvarra, hol fegyveres csendőr áll őrt, míg egy lóca mellett az intelligencia gyülekezik s uj és ui döbbenettel sorakoztatja fel az idegrázó gyilkosság egyenkinti részleteit.

A gyilkosság

A gyilkosság éjjel fél 3 órakor történt. Marosán János csendőrőrmester, őrsparancsnok most még az egyetlen hivatalos személy a helyszínen. Megmutatja a tornác üvegablakos ajtaját, ahol a tettesek a zár fölött gyémánttal kivágták az üveget s úgy nyultak be a kulcs után. Piszkos ujlennyomatok sorakoznak egymásután az ablak még ép részein, modern daktiloszkópia sokat tudna itt segíteni a nyomozásnak. A nyomozás tizenegy órakor délelőtt azonban még meg sem indult, holott a gyilkosság felfedezése hajnali fél 6 órakor történt. Az ügyészség délután 4 órára ígérkezett, a halott közelében még csak dr. Filip orvos volt.

Dunnák, matrácok, ruhaneműek alól, amelyeket a pénzkutató zsi-ványok dobáltak a földön fekvő plébánosra, kellett a halottat kiburkolni.

Besszer plébános fején hatalmas zúzódások vannak, mellette a fal és a szekrény vérrrel fröcskölt s az éjjeli szekrény lapja a dulakodás hevében letört. A ruhás-

szekrény mellé dobva egy hatalmas, vérral összemázolt fadorong hever, egy vasdorongot menekülő utjokban a szomszédos ház kerítéséhez támasztottak a tettesek. A vasdorongra szőrcsomók tapadtak és

egy üstök kitépett hajtincsei ragadnak a hatalmas izomzatú pap örkre bekulcsolódott ujjai között.

A látottakból és hallottakból könnyű rekonstruálni a gyilkosság előzményeit és lefolyását, a feldult hálószo-

szörnyű viadal életre-halálra

való elszánás borzongató nyomairól beszél. A két véres dorong kétségtelenné teszi, hogy Besszer plébánosnak két ellenféllel kellett felvennie a harcot, akkor, amikor álmlában ért ütések már részint elká-bithatták. A főtisztelendő aludt, amikor rá-támadtak, békésen és mélyen aludhatott, mert előzőleg körülbelül egy liternyi bort fogyasztott el a kávéházban és otthoni vacsorája közben. A gazdasszony, Bodnár Hermin ötven év körüli idősebb nő, kisírt szemekkel és dadogó izgatottsággal mondja el, hogy a lakás hátsó részén levő szobájában, melyet egy bezárt ajtaju szoba választ el az alig pár lépés nagyságu hálósobától, — inkább hálócellának felel meg, — rémes sikolyra ébredt, melyet egy revolverlövés követett.

Az elnyújtott tompa sikoly a pap hangja volt.

— Nem mertem én kérem megmoc-canni se — mondja rettenetes izgalommal Bodnár Hermin, csak felkeltettem a velem egy szobában alvó Kremeczky Juliska nevű 12 éves gyereket s hallgatóztunk kérem. De már csend volt és mig kipirkadt, izgalommal ültünk az ágy mellett. Sejtettük, hogy valami borzasztó történik...

Bodnár Hermin nyakán az erek vészett vágatásról tesznek bizonyosságot. Szegény. Látszik, hogy attól is tart a sok kérdés nyomán, meg azért, hogy még kiabálni se mert, hogy őt veszik majd gyanuba. Egy kérdésre fel is nyög öreg Bodnár Hermin:

— Csak nem tetszenek... hogy én, azt gondolni, hogy... én... gyanúba... istenem...

APOLLO

Vasárnap utoljára

A zöserdőben egyedül

Vadállatos filmeláger 6 nagy felvonásban.

Hétfőn új műsor

A sing-fui varieté

Szenzációs bűntügyi dráma.

A főszerepben:
Louls Raip.

PÁRISI

legújabb modellek
paletok
costümök
ruhák

HOLZER

divatházában

Budapest, IV. Kossuth Lajos-u. 9. sz.

A gyanu

nem hárul a szerencsétlen Bodnár Herminre, aki súlyos izgalomban is óvón tereli talpaló járókelők elől a frissen kikelt kis pelyhes csibéket. A gyanu minden valószínűség szerint helyes nyomon tart és cigányokra terelődik. Különösen

egy cigányasszony és két tizen-nyolc-husz év körüli cigány kamasz az, akik a gyilkosság elkövetésével leginkább gyanúsíthatók. Ezek ismeretlen helyről kódorogtak Mezőtelegre és különféle ürügyek alatt többször jártak a plebánián.

A cigányasszony és az egyik fiu első ízben keresztelés ürügye alatt jelentek meg a parochián s a papot egy ujszülött megkeresztelésére kérték. A plebános természetesen nem utasította el őket, mert kötelessége egy ily kérést teljesíteni. A keresztelés azonban mégis elmaradt, holt a cigányasszony továbbra is a faluban kódorgott s tegnapelőtt újra beállított a plebániára. Ezuttal ócska ruhák után érdeklődött minden eredmény nélkül. A cigány nő látogatásai alkalmával igen toleránsan viselkedett és befurakodott a konyhába is, úgy hogy tökéletes képet nyerhetett a terepről. A gyilkosság körülményei pedig világosan bizonyítják, hogy a bűncselekmény elkövetői precízek voltak a helyszín ismeretében. Erre vall, hogy amikor a folyosóra való behatolás után egy olyan zárt ajtóra találtak, melyen reménytelennek látszott minden behatolási kísérlet, egyikőjük a konyhába lopózott a vizet telt kannáért, amelyre azért volt szükség, hogy a kerti földben sárgombócot gyurjanak. A sárgombóccal ugyanis a külső üveglablakot akarták benyomni régi be-

törő recipe szerint. A paraszti cserépkorsót reggel ott találták egy fa alatt a megkezdett sárlabda készítményekkel. A nedves földben még élénken látszottak egy tenyérnyomatai, melyek keskenységükéből ítélve, inkább női kéztől származhattak, mint durvább vonalú férfikezeztől. A sárja azonban nem volt szükség, mert a külső ablak nyitva maradhatott, míg a belsőből az ürveget azért, hogy a závarzatot elérjék, szintén gyémánttal metszették ki. Így

az ablakon keresztül jutottak abba a szobába, amely a hálókamarához vezet.

Ebben a szobában minden fel van dülva. A komódból földre dobálták a könyveket és irásokat s az íróasztal fiókjait kivétel nélkül feltörték. A földre gallérok, papírszeletek, noteszek és ruhadarabok között egy, két és 10—20 koronás régi osztrák-magyar lebélyegzett bankjegyek hevernek, olyanok, amelyeket már mindenütt kivontak a forgalomból. Ezeket a betörők jó valutáris érzékkel veszni hagyták. Az íróasztalon hegyén-hátán fekszenek halomban a meggyilkolt pap érzelmi relikviái, fakó gyermekkori fényképek, egy nikkel cigarettadózni, imakönyvek és a „Nagyvárad” legutolsó példányai.

Besszer plebános utolsó estélyét barátja, Borok uradalmi főintéző társaságában, a kávéházban töltötte. A kávéházban vidáman elbeszélgetett s éjjel 11 órakor tért haza. A kapuig Borok intéző elkísérte:

— A viszontlátásra!

Igy bucsuzott el Besszer főtisztelendő ur. Borok főintéző megrendülve beszélt mindezt. A feldult szobában ott vannak

az utolsó vacsora

nyomai. A fehérre terített asztalon tányérok és egy félig üres boros palack. Az egyik tányéron uri megszokáshoz illően a keresztberakott evőeszközök: kés és villa. Az asztal felső lapja félre van taszítva, majd lezuhan, látszik, a rablók fiókot keresztetek alatta.

Arany és ezüst pénzt sejtettek a parochián,

ez a közhit, bár a falubeliek tudják, hogy Besszer Hugó szegény ember volt, kicsiny jövedelméből beosztottan éledgett. Tizenegy évig volt a telegdiel lelkipásztora.

Kozics főtisztelendő Élesd esperese, az áldozat legjobb barátja lesújtottan várakozik, hogy a földi igazságszolgáltatás kezéből átvégye a halottat s az egyház megadhatta a végső tisztességet.

— Olyan szegény volt kérem, — mondja, — csak mesebeszéd az arany és az ezüst. Néhány forintot, néhány ruhadarabon kívül aligha vittek el többet a tettesek. Különböző tudok a megboldogult végrendeletéről, az ha felbontatik, beszámol majd mindenről.

A gyilkosság alkalmából az emberek most lázasan pertraktálják annak a két meghiusult rablógyilkossági kísérletnek a történetét, amelyet

vitriollal és fojtogatással

akartak a héten elkövetni. Fuchs Mór kereskedő az egyik éjszaka arra ébredt, hogy motoszkál valaki a másik szobájában. Kissé kinyitotta az ajtót s a résen keresztül egy vasdorogot dobta feléje, mely a mellén érte. Valami folyadékot is zúdítottak rá, ez azonban nem érte, csak a hálórúháját. A további támadástól egy inasverek mentette meg, aki késő éjszaka lámpással haladt át az udvaron. A betörők megrémültek és elmenekültek. Fuchs

csak suhanó alakokat látott, bővebb szemléleirást nem tud adni. Másnap megállapították, hogy a feléje locsolt folvadék vitriol volt.

A másik megtámadott Burguca Piroška. Lakásába világos nappal belopózkodott egy cigányasszony s a szekrénybe bujt. Burguca Piroška a szekrény mozgására lett figyelmes. Kinyitotta az ajtaját és egy cigányasszony torkon ragadta. Az ijedtségtől alig tudott védekezni, de segítsége érkezett. A cigányasszonyt a csendőrök le is tartóztatták, de később elengedte.

A harangozó

elsőnek ment be tegnap Besszer Hugó szobájába jókor reggel. Külön csoport állja körül.

— A gazdasszony kiabált értem. Valami baj lehetett az éjjel, mondotta, mert lövést és kiabálást hallottam. Küldött, hogy nézzek be a főtisztelendő úrhoz. Sötét volt még akkor benn, felhúztam a spalétot, akkor se láttam semmit. A főtisztelendő úr sehol. Így pillantottam meg végre a földön, a dunyha alól kinyultak a meztelen lábai. Költögetni próbáltam, aztán megfogtam a lábát. Hideg volt, már meg volt halva.

Az éjjeli őr

éjszaka három órakor nagy kutvaugatást hallott. A környékbeli házak összes kutyái megveszette vonítottak a paplak felé. Az éjjeli őr belopakodott a kerítésig, tovább nem mert menni, mert fegyvere nincs, csak egy szőlőkarója volt. Hallgatózott még egy darabig, aztán csend lett, nem mozdult semmi és tovább baktatott a sötét falusi éjszakában.

Hirtelen megkondulnak a harangok, déli 12 óra van. A fejekről lerepülnek a ka-

lapok, az emberek keresztet vetnek, indognak. Bent a házban, tőlünk pár lépésre a csupasz földön arcára, fejére lélektömrongyokat dobva, fekszik Besszer Hugó plebános süket fülekkel, begörbült vállai között latrok üstökéről való néhány ajtincset szorongat. Az este még jókedvűen borozgatott, beszélgetett barátai társaságában, aztán megvacsorázott, elköltve egy csirkecombot és szárnyat jóféle asztalal. A testámentom is ott feküdt az asztalon, valami passzust kereshetett vasárnapi díkációra.

Nagy porfelhőkből hirtelen hata autók bonetakoznak ki. Megérkezik rendőrség, Fodor Béla detektív főnök helyettese Triffán detektív, egy másik autó a sziguranciát hozta, a harmadik szintén rendőrségi emberek ültek. Fodor kapitány, Boródi detektív, ügyvelő s az őr jelentésére kiszállt kerületi csendőrpáncsnok is.

A mezőtelegi intelligencia

tizenötezer

jutalmat tűzött ki — spontán gyűlést folytán — annak, aki a tetteseket keríti, vagy nyomukra vezet.

Bárdos László

Ma kezdődik a görögkeleti egyházmegyei zsinat

Az erdélyi görögkeleti román metropolita 1868 óta megalakított Statutul Organic-ján önkormányzati szervezetet alakított a görögkeleti egyházmegyei részére. Az egyházmegye husvét utáni első vasárnapján, egyházmegyei zsinatra ülnek. Ma, vasárnap a nagyváradai görögkeleti egyházmegye zsinatja ül össze, amely huszonnégy és negyven világi zsinati képviselő áll. A zsinatnak egyházi parlament hivatása van és ott kerül megvitatásra minden egyházmegyei érdeklő egyházi, iskolai, gazdasági és egyéb ügy.

A zsinat vasárnap délelőtt tizenegy órakor kezdődik az Uri-utcai püspöki palotában. Ciorogar Roman püspök elnök mellett. A megnyitást ünnepi istentisztelet előzi meg, amely reggel kilenc órakor kezdődik a Holdas-templomban. A zsinat nyilvános és előreláthatólag több napig tartani.

Ma délelőtt 11 órakor

MAKKABEA
NSCMT

bajnoki mérkőzés!!

TEMESVÁRI SÖR
NEM EGY NÉVCSERE FEL
LENGŐS REKLÁMJÁVAL
HANEM A SÖRFOGYASZ
TÓK KÖRÉBEN ELIS-
MERT ELSŐRANGU
MINŐSÉGEVEL IN-
DULT HÓDÍTÓ UTJÁRA

Selyem, szalma és különböző model női kalapok nagy választékban, angró árban lesznek árusítva. — Ugyiszintén kalapformák és masamód kellékek nagyban kaphatók

Nagy Mihályné
Regale Ferdinánd (Rákóczi-ut) 12. sz.

Boltbérek óriási emelése

A nagyváradi kereskedelemre az új lakbértörvény folytán szinte katasztrófa is lakbéremelések zúdultak. Hogy milyen magas boltbérekre lehet számítani, arra izelítőt kaptak tegnap a Szent László hídfő mellett levő u. n. Weisz-ház bérleti, akiket tegnap dr. Kabos Béla házgondnok fészoltott, hogy ezentul az 1916. évi boltbér hétszeresét fizessék. Ez egyes kereskedőknél évi százezer lei boltbért jelent.

Mivel várható, hogy a többi kereskedő is megkapják a háztulajdonosoktól az új tartalmu levelet, a kereskedők a Csarnok kebelében akciót készítenek a horribilis emelések ellen.

Trancu Jasi volt miniszter nyilatkozatai

Trancu Jasi György volt munkaügyi miniszter, akinek nevéhez fűződik az európai szovonalu munkástörvény, amely a munkaszindikátusok alakulását és működését lehetővé tette, Nagyváradon időzése alatt nyilatkozott a nevével nevezett törvény sorsáról.

— A törvény végrehajtása, mondotta, megkezdte, hogy arra szükség volt. Sajnos, nem tehetek róla, hogy a törvény szelleme nem meg, mert a miniszteriumból kivészett a kezdeményező s alkotó szellem. A miniszterium ma nem egyéb, mint egy aktagyár, üres telen bürokrácia s papiros fogyasztás belőle. Nincs iniciatívája, a megkezdett munkákat nem tudja folytatni kellő tempóban.

Nemcsak a szindikátusi törvény volt az a programom. Voltak terveim és koncepcióim, amelyek a munka szabadságának biztosítása mellett a munka eredményességét magukkal hozták volna, volt egy tervem a városba önzölő munkásság megmentése alkohol, a rossz befolyás, a nyomor és éhínség ellen. A nagy pályaudvarok közelében állami munkásszállókat terveztem, ahol emberi ellátást nyertek volna a Bukarestbe jövő munkások. Ennek tervei már kész is voltak, amint minden tervem bármikor napirendre kerülhetett volna. A gazdasági élet sok nagy kérdésének rendezésére voltak javaslataim, amelyek elmaradtak, csak rövid időre.

Trancu Jasi volt miniszter itt tartózkodása során meglátogatta a Sonnenfeld intézetet és két órán át végigjárta és szemlélte a nyomdát, litografiát és a nyomnak az összes üzemeit, a cég igazgatójának kalauzolása mellett. A látottak felett legnagyobb elismerését fejezte ki és ki-
tette, hogy ez ma Romániának legnagyobb és legmodernebb nyomdái és és grafikai üzeme.

* Külföldi utamról legujabb modellek hazaérkeztem. Női szalmakalapok és férfi kalapok átfarmálását legujabb modellek után, saját műhelyünkben készítik. Moskovits Etelka, Szilágyi Dezső és a 6. szám.

Sodronykötelek

minden célra a
legkülönbözőbb
kivitelben és
méretben szállít

DURA

villamossági és műszaki vállalat
Timisoara

II. Calea Buziasului 12. Telefon 54

VIDONSÁGOK

* Uj bíró. A király dr. Tarziu A. Jenő ügyvédet a nagyváradividéki járásbíró-sághoz bírónak nevezte ki.

* Felemelték a gyufa árát. Bukarestből jelentik: A jövedéki igazgatóság a gyufa árát dobozonként 75 banira emeli fel. Ezzel szemben a Cavalla cigaretta árát 10 darabonként 5 leiről 4 leire szállítja le.

* Kiskereskedők 1%-os forgalmi adója. A Kereskedelmi Csarnok értesíti a kiskereskedőket, hogy a kolozsvári pénzügyi vezérigazgatóság engedélye szerint a kiskereskedők általánosan fizethetik az 1%-os forgalmi adót, amely a viszonyok szerint 6—200 lei lehet havonta. Akik e kedvezményt igénybe kívánják venni jelentkezenek a Csarnok titkári hivatalában.

* Ki lesz a bajnok, Nac, Törekvés, vagy Egyetértés? Ez a kérdés tartja izgalomban nemcsak Várad, de egész Erdély sportközönségét, az elődöntő a múlt héten már megtörtént az Egyetértés és Törekvés között, melyből az előbbi került ki győztesként. Ma, vasárnap délután lesz a középdöntő a Törekvés—NAC között. Ekkor fog eldőlni, hogy a Törekvés meg fogja-e tudni védeni a bajnokságot, mert ha ma vereséget szenvedne, úgy a bajnokság végleg elveszett számára. Annyi bizonyos, hogy a mai mérkőzés lesz a saison legizgalmasabb matsche. A mérkőzés kezdete öt órakor. Bíró: Winkle István. Kolozsvár. Előzőleg fél 3 órakor a szövetségi díjért a Törekvés—NAC I. B. játszik, mit a Szalontai M. T. E.—Makkabea bajnoki mérkőzés előz meg.

* Hymen. Schwarcz Erzsike és Molnár Károly a mai napon Budapesten házasságot kötöttek.

* Az Egyetértés Sport Kör vasárnap 15-én délelőtt 10 órakor tartja tisztújító közgyűlését a városháza közgyűlési termében.

* A részvénytársaságok jövedelmi adó-vallomása. Bukarestből jelentik: A pénzügyminiszter megengedte, hogy a részvénytársaságok jövedelmi vallomásaikat csak mérlegük elkészítése után legyenek kötelesek benyújtani.

* A Burián koncerthez előjegyzett jegyek kedden estig átveendő a Musicában, mert szerdán már eladásra kerülnek.

* Munkásgyűlések. E hó 15-én délelőtt 10 órakor a szabómunkások, délután 3 órakor a husipari munkások, 18-án d. u. 3 órakor a sütőmunkások, 21-én a vas- és fémmunkások taggyűléseket tartanak a Munkás Otthonban.

* A tátrai fürdők a nyári idényt a régi szokáshoz képest készítik elő és a jelek szerint itélve igen élénk nyári életre van kilátás. Már a téli idényben — az ott folytonosan olcsóbbodó árak mellett — a tátrai telepek nemcsak versenyképesek de olcsóbbak is voltak más magaslati gyógyfürdőnél s miután most különösen a német és osztrák fürdők árai jóval magasabbak a mai valuta állás szerint átszámítva, mint a tátrai fürdők, nagyon élénk lakásrendelés indult meg a tátrai fürdőigazgatóságoknál. Például az előkelő Ó-Tátrafüred az ellátást napi 35 Kc.-ért szolgáltatja, a szobaárak pedig 5 Kc.-tól feljebb, úgy, hogy alig találunk más hasonló rangú gyógyhelyet mely ily alacsony árakat ajánlana és ezeket az egész nyárra biztosítani is. Ma tehát mód kínálkozik a tátrai nyaralást a szokások beszerzése által és a szobák lekötésével biztosítani és mindennemű valutáris ingadozást kikapcsolni. Azon nagy előnyhöz, hogy előre pontos számadást lehet a tátrai nyaralásra eszközölni, még az is hozzájárul.

rul, hogy ott semminemű mellékdiák, kuraksa, idegenadó stb. nincsen. Junius 15-től a Tátra-Express ismét naponta közlekedik a Tátrába és a vizsgálat a vonaton történik.

* **Hétfőn megnyílik a bukaresti egyetem.** Bukarestből jelentik: A diákok delegátusai tegnap megjelentek Anghelescu miniszternél, aki kifejtette előttük, hogy a kormány nem tűr az egyetemeken politikai manifesztációkat és felhívta a diákok figyelmét arra, hogy ha az egyetem megnyitásánál a diákok újból erőszakoskodni kezdenek, szembe fogják magukat találni a karhatalommal. Általános vélemény az, hogy hétfőn reggel az egyetemek zavarok nélkül fogják megkezdeni a tanítást. Anghelescu miniszter több egyetemi tanárral elkészítette az új fegyelmi szabályzatát.

* **Pénzügyi tisztviselők bérmozgalmá Budapesten.** A budapesti pénzügyi tisztviselők pénteken este gyűlést tartottak. A gyűlésen általában az a nézet alakult ki, hogy rossz anyagi helyzetüknek jórészt a pénzügyi tisztviselők maguk az okai erélytelenségük miatt. Tóth Andor főtitkár élesen támadta a takarékpénztárak és bankok önkényes tisztviselő-politikáját, különösen azért, mert a tisztviselőket egyenlő gazdasági tényezőknek tekinteni nem hajlandók. Vádolja a Tébét (Takarékpénztárak és Bankok Egyesületét) mert minden megegyezést a közeledést kereső tisztviselőkkel meghusított. A tisztviselők fizetése ma is az 1921-es alapon áll. Ezután beterjesztették a gyűlés határozati javaslatát, melyben követelik egy paritásos béregegyeztető intézmény felállítását, a mai megélhetési viszonyoknak megfelelő létminimumból kiinduló index-számos permonens emelést, családi pótlékok felemelését, túlórák díjazását stb. Amennyiben a bankok a tisztviselők kérését nem teljesítik, erősebb rendszabályoktól sem riadnak vissza.

* **A csendőrséghez beosztott hadkötelesek jelentkezése.** A Cercul de recrutare 221-1923. számú megkeresése alapján felhívom mindazon 1901. évi születésű hadköteleseket, akik a csendőrséghez (Jandarmi) vagy a haditengerészethez (Marină) lettek beosztva, hogy folyó hó 15-én, reggel 8 órákor a Cercul de Recrutare (Str. Regele Ferdinand No 34) hivatalában a törvényes következmények terhe alatt mulasztatlanul jelentkezzenek. G. Selesiu, seful sectiei militare.

* **Autókatasztrófa a Rákóczi uton.** Tegnap délután könnyen végzetessé válható autókatasztrófa történt a Fő utcán. Egy katonai automobil, amelyben egy magasrangú katonatiszt ült, jött be a vasutól. A Darvassypalota előtt eltört a kocsikormányja és a hatalmas gépkocsi nekiment egy pinceablaknak. Az ablakot szétzúzta az automobil, az első része pedig teljesen szétzúzódott. Az autóban ülő katonatiszt kiesett a gépkocsiból és könnyebb zúzódást szenvedett. A Szent Antal gyógyszerárban Fleischer Anna gyógyszerész szolgáltatta az első segítyt, ahonnan a katonatiszt már saját lábán távozott el.

* **Megnyílik f. é. junius havában a dus vasas vizű Tusnádfürdő (Csik vármegye) az új Gyermek és Leányotthon.** Állandó orvosi és tanári felügyelet, kifűnő ellátás. A Gyermekotthonnal kapcsolatos Napközi Otthonban a fürdőn levő szülők kimelésére nappalra kisebb gyermekek is elvállaltatnak. Napiellátás 95 lei. Bővebbet özv. Szordánics Ferencnének junius 1-ig Str. Sigismund Várady (Szaniszló-utca 26.) udvar 1-eső ajtó d. u. 4-5 óráig, azontul Tusnádfürdő Gyermekotthon.

* **Vasárnap délután hat óráig lehet beadni az adóleveket.** A pénzügyminiszter rendelete értelmében az adóvallomásokot még a vasárnapi nap folyamán is be lehet adni. Az adóvallomási ivateket a Hegedűs Hirlapirodában vasárnap egész délelőtt jutányos áron szakszerűen kiállítják.

* **Bérbevehető lakások.** A Lakbérleti hivatal a törvényes rendelkezések értelmében a következő üresnek nyilvánítt lakásokat hirdeti meg és adja bérbe: 1923. április hó 20-án d. u. 3 órákor. 1. Str. Piata Mihailu Viteazul 11. sz. 2 butorított szoba. 2. Páris-u. 14. 1 szoba és mell. hely. 3. Erzsébet-utca 3. 1 szoba. Str. G. Holban 22. 1 szoba konyha. 5. Calea Victoriei 17. 1 szoba konyha. 6. Str. Printul Carol 10. 3 szoba és mell. hely dr Bock lakása. 7. Str. Szt. Ladislau 22. 2 szoba és mell. hely. Weisz Hani lakása. Mindazok, akik ezen lakásokat kérvényezni akarják, kérvényeiket a szükséges okmányokkal (illetőségi letelepedési, kilakoltatási végzések) legkésőbb április 18-ig déli 12 óráig adják be, mert a későbbben beadott kérvények nem lesznek elfogadva.

* **Az Angol Osztrák Bank Oradea-marei Fióktelepe** ezúton közli, hogy a devizaüzletekre feljogosító autorizációt az Oficiul Central de Control al Devizelor-tól megkapta és így működését e téren is ismét megkezdte és mint korábban, úgy most is a legelőzékenyebben áll a közgazdasági élet rendelkezésére.

* **A bérkocsik és lovak hivatali vizsgálata** április 25-én és 26-án lesz a lóvásártéren, reggel 9 órákor. Az autó-vizsgálat május 25. és 26-án lesz ugyancsak a lóvásártéren.

* **A tudószanatóriumbeli lopás.** Minapi számunkban a tudószanatóriumban elkövetett betöréssel kapcsolatban úgy írtuk, hogy a lopást Szabó Sándor követte el. Mint a tudószanatóriumból most értesítettek, a nyomozás Szabó Sándort teljesen tisztázta a gyanu alól. Szabó Sándor különben is tizenhat éve a legpedánsabban látja el házfelügyelői hivatalát a szanatóriumban. A lopást egy Szabó Margit nevű takarító követte el.

* **A Rimanóczy-fürdő értesítése.** Értesítjük a nagyérdemű fürdőző közönséget, hogy f. hó 16-tól kezdődőleg a férfi és női gőz, továbbá kádfürdőink hétfői napon egész napon át zárva lesznek. A köztisztviselők kedvezményes napja hétfőn délelőtt helyett kedden egész napon át lesz. A Rimanóczy-fürdő igazgatósága.

* **Székrekedés.** Oser bécsi professzor, a gyomor- és bélbajok hírneves szakorvosa a Ferenc József keserűvizet mindig a legjobb eredménnyel rendelte.

* **Az utolsó perc premierje** nagy sikerrel zajlott le tegnap este a Bonbonnierben. Tábori Emil új bohózata méltán sorakozik az eddig előadottak mellé. Az előadást ma este fél 9 órákor megismétlik. Holnap, hétfőn este Intim-est, melyen a nagyszerű „Néma szerelem” kerül színre.

* **Váradi Aladár új dala a Madas-jubileumon.** Madas Pista szerdai jubileumának egyik művészi eseménye lesz, hogy Pintér Böske a jubileumi darabként színrekerülő Gyerekasszony címszerepében Várady Aladárnak, az országos nevű zeneszerzőnek legújabb „Alkonyatkor, csendes este...” című dalát fogja énekelni.

* **Adakozás.** Az izr. iluárvaház részére Kovács Béla Kohn Ferenc és neje emlékének megörökítésére 1000 leles alapítványt létesített, dr Pollitzer Alajos Belényes, szülei Pollitzer Simon és neje aranylakodalma alkalmából 500 leit, Weisz Gáborné 100 leit, özv. Ländler Ferencné férje halála évfordulója alkalmából 100 leit, Frenkel Lajosné 50 leit, Friedmann H.-né 50 leit adományoztak. Természetbeni adományokat küldtek: Ungár Lajosné, Rothbart A. Edéné, Ritter Miklós és Gerő Zsigmond. A zsidó agyokháza részére dr K. V. 200 leit, Szirmai Rezsőné 50 leit, dr Pollitzer Alajos Belényes 500 leit, özv. Lang Jakabné 25 leit adományoztak, Szirmai Rezső a zsidó lyceum céljára 50 leit adományozott, mely adományokért hálás köszönetet mond a jótékony intézmények vezetősége.

M. I. 1- leit küldött Mátratinénak.

* **Nyolcezer lei értékű kotta ingyen.** A Hegedűs Hirlapiroda Zeneműosztályának minden egyes kotta vevője részt vehet a pályázaton. Minden egyes vásárlás alkalmával egy-egy szelvényt kap. Akinek

ötven ilyen szelvény birtokában van 1923. augusztus 4-ig és beszolgáltatja a Hegedűs Hirlapiroda Zeneműosztályának, részt vehet a sorsoláson. Vidékiek is részt vehetnek a pályázaton. Minden kotta megvan a Hegedűs Hirlapiroda Zeneműosztályában.

* **Aradra csukott autó naponta ind.** Cukor garage, színház mögött. Telefon 1601.

LEGUJABB

Poincaré jegyzéke Angliához

London, április 14. Saint-Anla londoni francia követ látogatást tett a Lord Lawnál. A Daily Express szent Saint-Aulaire Poincaré jegyzékét hozta, melyben felszólítja az angol kormányt, nyilatkozzék, hajlandó-e a francia és belga Ruhr-akciót támogatni. Ha Anglia erre hajlandónak mutatkozik, Poincaré nem engednének tenne a jóvátételben.

Sajtóper a volt magyar király hazatérése miatt

Budapestről jelentik: Habsburg roly volt magyar király legutolsó magyarországi tartózkodásakor az „Új Nemzedék” című lap cikkekben foglalkozott a Hegedűs altábornagynak a királyi sereg parancsnokának magatartásával. Hegedűs bűnvádi pert indított Cavalier József a szerkesztője ellen, akit vád alá helyez a főtárgyaláson a megvádolt újságíró mos tanuval és okmányokkal akarja bizonyítani a király utolsó visszatérésének leteibb részleteit. A király-perben mint a Huny Andrássy, Osztenburg és Rakovskán szerepel.

A moszkvai helyőrség lázadástól tart

Moszkvából jelentik: A bolsevik azzal a tervvel foglalkoznak, hogy a pört indítanak a pápa ellen. A Pravda rint a Zieplakör beigazolta, hogy az e forradalmi papok szervezett ellenállás elsősorban a pápa felelős, amiért a be lehetne pörölni.

Más moszkvai híradás szerint

a városban lázas sürgősforgás észlelhető a bolsevisták egy esetleges lázadásra vannak elkészülve, amit vérbefojtának. Az egész moszkvai helyőrség éjjel-nappal fegyverben áll.

Tőzsdei jelentések

Zürich, április 14. Nyitás: Bé 261, Newyork 549 fél, Páris 3675, Min 2740, Prága 1638, Budapest 12.

Bukarest, április 14. Zárlat. Izák: Páris 1398, London 986, Newyork fél, Milanó 1045, Zürich 39, Berlin 31, 105, Prága 645, Budapest 5 egyneved.

Valuták: Márka 102, leva 145, franciá 14, svájci 39, lira 985, dinár dollár 208, osztrák 31, magyar 4 fél, kol 605.

Budapest, páris 14. Zárlat: A vizaközpont hivatalos árfolyamai: London 20.850-21.450, angol font 20.875-21.75, Mailnó 223-233, lira 228-238, Páris 310, francia fr. 305-315, Prága 133, 139 fél, lengyel márka 1050-1170. - A többi változatlan.

Zürich, április 14. Zárlat: Bé 00.261 fél, Amsterdam 21.510, Newyork 549 egyneved, London 2557 fél, Páris 3647 negyed, Milanó 2732 fél, Prága 1648 romnegyed, Budapest 12, Bécs 0.007 háromnyolcad.

* Női harisnyák, zocknik és zockerlik nagy választékban a legjobb minőségben és olcsó árairól ismert Fischer Salamon Sas-passagebeli áruházában vásárolhat a t. vásárló közönség a legjobban.

Az iparosok adóbevallási ivének kitöltése az ipartestület irodájában csütörtök reggel óta állandóan folyik. Nap mint nap több ben jelenkeznek azok kitöltése végett, ami kétséget kizáró módon igazolja, hogy a vallo-mások határidejének kitolása föltétlenül szük-séges és a pénzügyigazgatóság szempontjából is hasznos lesz. A határidőnek legalább 1 hét-tel való kitolása föltétlenül szükséges, melyet Coroi Sándor pénzügyi adminisztrátor ur azt hisszük a cél érdekében saját hatáskörében is elrendelhet. Ez irányban az ipartestület elnök-sége személyesen is interveniál remélhetőleg sikeresen.

A munkaügyi minisztérium megkezdte a romániai új munkatörvényjavaslat kidolgozását és Románia iparossága élénkel azokra az elvekre, amelyeknek alapelvei mellett készül az iparosságszabályozó törvény. A munkaügyi minisztériumhoz még nem érkezett meg a javaslat, hogy véleményt mondjanak róla. A nyilvánosságra csupán az első ötven javaslat jutott az első fogalmazásból, amelyre még a miniszter jóváhagyására vár.

isnyákat, koztyüket, Jumper pamutokat, férfi és női
cikkeköt, rövidrukat, **esőernyőket,**
és a legolcsóbban csakis:

Blum ernyő és divatáruházába
Köröspart, Emléktér 2. szám szerkezhet be.

Élet a halálban

Regény.

6

Írta: Bónyi Adorján.

— Halló barátom — dübörgött az öreg ur Csákányra. — Most már egészen jól emlékszem az apjára. Hiszen az a telek az övé volt akkoriban már. Amikor érdeklődtem utána, azt mondták nekem, hogy egy kicsikét eszelős. Összevissza beszélt mindenfélekről az embereknek, hogy arany is van a bányájában meg ilyeneket, de persze mindenki kinevette. A fogát csikorgatta és hengegő vad tervekkel dobálózott. Igen, igen, azt mondták akkor rá szegényre, hogy eszelős.

Csákány mereven bólintott.

— Az apám csakugyan a bolondok házában halt meg — mondta szeliden és nyugodtan, aztán felhasználta az öreg Good elképpedt meglepetését és elillant mellőle.

Pillanatok alatt lent volt az irodájában. Gyorsan magára kapta kabátját, felcsapta kalapját. Egy percig habozott még az ablakra nézett. Odakünn már minden csendes volt, az utca üres lent, csak a rengeteg autó állt néma falankszokban a szitáló esőben, amely keresztültört a lassu ködön.

A műhelyek lassu, folytonos dübörgése ide már jobban felhangzott. És semmi muzsika, semmi fény, semmi érzékenység. Csákány szélesen mosolygott.

Alapjában véve tökéletes gyermek volt, elszánt, hívó, romlatlan és naiv. Számot vetett: az öreg Csongrádi azóta odafelel megtalálta a maga kártyakompániáját, talán éppen Gróthtal verekszik egy kis zöld asztal mellett. Igazán nincs tehát semmi akadály...

Igazán nincs semmi akadály, hogy ő most nyugodtan felmenjen Csongrádiékhoz, bejelentesse magát, ha nem eresztik be, betörjön, egyenesen megkeresse Terézt, mindenekelőtt megverje, megverje alaposan, mint egy istentelen rossz gyereket, nyersen, nyugodtan, vidáman megverje, aztán felnyalábolja, szívére szorítsa, mint egy gyermeket ölbe kapja, levigye a lépcsőn, begyömöszölje az autójába és vigye, vigye magával...

Csendesen nevetett és elindult.

III.

Amint kilépett a fényben uszó palota kapuján, megcsapta a hideg és eső. Megállt fent a széles és fehér márványlépcsők ormán, ez az arcába csapódó hűvösség egy kicsit kizökkentette a vidám nagy lendületből.

Talán mégis... meg kellene ezt a dolgot gondolni.

Az autók tömegéből egy nagy fekete fényes kocsit előrobogott nesztelenül és megállt lent a lépcsők alján. Az ő autója.

Sietve lement a lépcsőkön, oda se nézett a gépkocsijára, csak intett a sofförnek, hogy jöjjön utána. Nekivágott az utnak gyalog, neki a zuzmarának, a ködnek, az esőnek, amely lassan mind sűrűbbé és áthatolhatatlanabbá lett.

Ez a kis séta nem árt. Nem szeret ülni és gondolkodni. Mozogva, járva-elve, az más.

Ostabaság... ostoba dolog. Mi van ezen annyit gondolkodni?

Béna és suta balkarja irányából gúnyos hang nyomult előre a lelkében és gyors párbeszédet kezdett vele:

— Szereted, jámbor ember. Szerelmes vagy bele, mint egy macska.

— Tudja Isten. Előbb tudni kellene, pontosan és biztosan, mi a szerelem.

Mondd meg, micsoda gépezet a szerelem, hány küllője van, hány kereke s minden kereke hányat fordul percenként, mekkora munkát tud teljesíteni óránként — és én megmondom, ez-e az, amit magamban érzek?

— Soha semmitől meg nem ijedtél. Mindennek bátran nekivágtál. Ettől a lánytól pedig félsz. Ezt tagadd le, ha mered.

— Ez igaz. Félnék leszek mellette. Bosszantó, de így van.

— Látod, szereted!

— Ingerel és bosszant. Egy maréknyi asszony — és mégis egy roppant akadálynak érzem. Le kell törnöm, zsebre kell vágnom, úgy, amint van, tul akarok lenni rajta.

— És egy mosolygásától eláll a szíved dobogása.

— Nana. Nem egészen. Dehát ez az ő fegyvere. Majd én is megkeresem a magam fegyvereit.

— Egy jó szava még nem volt hozzád. Ugy tesz, mintha valósággal lenézne és megvetne. Nem aláz ez meg téged?

— Az alázatot tartásuk meg maguknak a gyengék és a gyávák. Akarat! Az valami más. Az igen. És én akarom, akarom őt, mert...

— Mert?

— Mert az istennek se akarja meglátni, ki vagyok és mert nem engedelmeskedik, nem engedelmeskedik! és mert szép... teringettét, kegyetlenül csinos és szép!

A folyó felől hideg szél üvöltött. Megállt egy bolti redőny mélyében és rágyújtott kis fapipájára. A nagy csomó füstöt szétfújta, mosolygott. Mégis csak vidám dolog lenne, elképesztő história, ha ő Terézrel ezt a nagyszerű tréfát megcsinálná...

Amint a hidra lépett, már sűrű és nyomasztó volt a köd. Autójának lámpásai ott fénylettek a nyomában. A nagy hidra a maga ódon és sötét tömegében, nyakig belesüppedt a ködbe. (Folyt. köv.)

Angol-francia zophirekből

urí fehérneműek

méret után

Róth M. Utóda

cégnél, Mária királyné-tér
8. sz. Telefon 184.

Harisnyák, keztyűk, sweaterek

és mindenféle kötött áruk a legolcsóbbak a
HÓFEHÉRKE ÁRUHÁZBAN, Nagyvárad, Sas-palota.

Nyoma sincs a nagymosásnak,
Teljesen megtakarítja a fát;
Ha MYTHO simosószappannal
Ebédkezés közben főzi ki a ruhát!

Kapható minden fűszerüzletben és drogeriában

Mese.

— Ajánlás. —

Ha nem tudnád hát elmesélem neked,
Hogy honnan jöttem és hogy ki vagyok
S miért égnek a két szememnek mélyén
Ezervilágu titkos csillagok?

Álomországából jöttem hajdanában,
Mikor odakünn gyöngyvirág fakadt
S megejték lelkem örök bűvöletben
Álmok, melyekből dalok szállanak...

S lettem az álmok daloló leánya,
Gúny fullánkain bánatokon át,
Én meleg szívem emberek sebeztek,
Sárral dobálták lelkem mosolyát.

És mentem a vágyak ködös országútján
Illatfelhőkön viitt a képzelet
Ezernyi tépett, foszlott álomronggyal...
... s ekkor, ekkor találkoztam veled.

Sápadtvilágu szelid tavaszesten
Félem dobbant a szomorú szíved
S az enyémet, a százszor megvénzettet
Egyetlen csókban kínalom neked...

Kovácsné Mihályffy

Zongorahangolár

vállal MACALIK A. — Előjegyzése
„MUSICA”-ban eszközöl

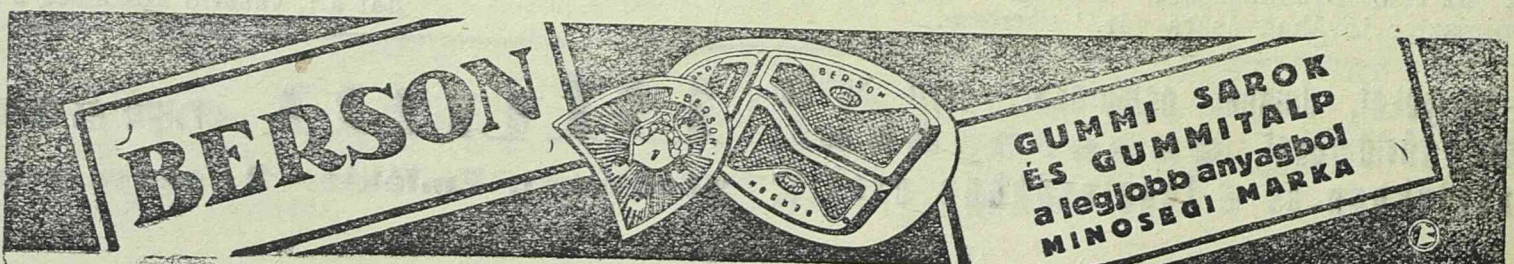
LUCULLUS

csemege és likör különleges
gességei a legjobbak

Paulini L. Lili

nőruha magánvarrodája és divatszalon

Ruhák, kosztümök,
blusok, kabátok stb. Nagyvárad
Fagon... 450 Leitől Str. Pável-utca 19.
Elsőrangú munka, szabás és kivitel.

BYRON STEAMSHIP COMB. LTD. LONDON
M. EMBIRICOS & Co. 8, rue de la Paix, Str. Paris No. 1.

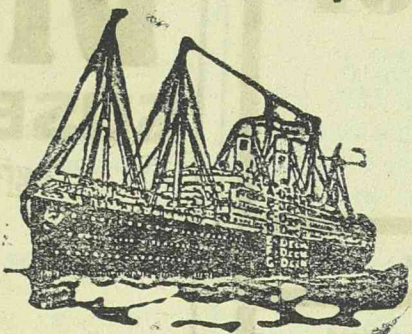
Constanța direct Newyork

Lloyd 1417.

Rendszeres félhavi hajójáratok

legnagyobb tengerentúli luxusgőzösökkel, amelyek Constanța kikötőből indulnak:

King Alexander
Megali Hellas
Constantinople
Themistokles

Átszállás és vesztegzár nélkül.

Az utazás tartama 16 nap!

Hajóflottánk

56

saját hajóból áll.

TESITÉS. Érdeklődőknek, akik Amerikába utazni óhajtanak, tudatjuk, hogy 1923. január 22-én kezd meg az utlevelek iktatását az egyedüli amerikai vizum elnyerésére. E célból szükségtelen minden útkelnek Bukarestbe való utazással információk beszerzése végett időt veszíteni, hanem forduljanak bizalommal irodánkhoz, befordulva a vizumhoz szükséges következő okmányokat: utlevél, születési, erkölcsi bizonyítvány, házasságlevelet, az amerikai rokonok meghívását és négy aláírt fényképet. Ezek alapján megszerezhetjük az szükséges iktatószámot a vizum megadásának napjával a sorrend esetleges elvesztésének elkerülésére. **King Alexander** luxusgőzös Constanța kikötőbe érkezik június 2-án az új kvóta terhére induló első szállítmányunk közvetlenül New-Yorkba június 4-én indul. Pontos, lelkiismeretes és érdeknélküli felvilágosításokkal és prospectussal készséggel szolgálunk **M. Embiricos & Co** BUCURESTI Str. Paris No 1.

Raktárunkra érkeztek

Maczenzéli gyármányu fekete rozskói deési, erdélyi román és mistelbachji, fűg csiszolt besztecel, kolozsvári kőök egészen csiszolt győri kerti kapák, félg szörült hegyes áson, félg szörült földnyó lapatok, fekete istálló lapatok, csiszolt vakolat- és fekete sákaparók, továbbá Vidats kékések.

Azonkívül raktárról szolgálhatunk minifajta rud-, facon és betonvasakkal, I és

U vasgerendákkal, fekete és horganyzott vaslemezekkel, fémhádoggal, sodrony és sodronys eggel, salgótarjáni gyármányu fészé-árakkal és horganyzott tűskészszallal.

Továbbá nagy készletünk van wtko witz gyármányu forrasvevények és gázcsővevények, csőkapcsoló részekben (fittings) stb. stb.

Kívánatra legjutányosabban árajánlattal szolgálunk.

Kontinentale Vaskeresk. Társaság

KERN és TÁRSAI

Válcim: Postafiók 20.

Viralcim: Ferrokontinent.

Telefon: 950. szám.

Cluj — Kolozsvár, Plata Garai 3 szám. — Hitelbank
 Áruraktár.

Lloyd 1617

Postăvăria „CONCURENTA”

D. ROSTOKER

BUCURESTI, Strada Carol No. 19. (Posta mellett.)

A t. nagyközönségnek és tisztelt vevőinknek tudomására hozzuk, hogy a fővárosban megnyitottuk a legnagyobb **POSZTÓ- és SZÖVET-ÁRUHÁZAT**, kizárólag **ANGOL és FRANCIA** gyármányokból a fenti cég alatt.

ELADÁS NAGYBAN

Az áruházban teljes választék van **ANGOL és FRANCIA** szövetekből összes szezonokra a legfinomabb minőségűekből, a legújabb és modernebb mintázatokból és óriási a választék a következőkben:

Kamgarn
Covercot
Gabardin
Twil

Sers
Seviot
Drap szövetek
Scot
„ stb.

Minthogy áruházunk közvetlenül a londoni és párisi központból szerzi készleteit, abban a helyzetben van, hogy sokkal előnyösebb árban árulhat, mint bárki más.

689

Ponta nagy posztó és szövetészlet érkezik gőzhajókon és a Simploanon.

Első Erdélyrészi Ékszerárugyár

Cluj, Strada Xenophon (volt Szappan-utca)
 Telefon Interurban 2-13. Sürgőnyclm Juvaero Cluj.

Ékszerárugyár és nagykereskedés

Vasz:

legmagasabb árban mindennemű arany és ezüstöt.

Gyárt és elad:

mindennemű ékszerárut.

Vállal:

mindennemű briliánsmunkákat, javításokat és alakításokat. — Vésnői műterem.

Fogászati, arany és forrasztó

arany és ezüst huzalok és lemezek.
 Csak viszonteladók részére.

934

Cukorkás, fűszeres, gyógytári

papírzsákok, különféle csomagoló papírok nagyban és kicsinyben legolcsóbban az

ATLANTIO

papírzsákos gyárban, Vitéz Mihály- (volt Nagypiac)-tér 14 alatt szerezhetők be. 1276

AMERIKAI IRODABU- TOROK, HÁLÓSZOBOK, EBEDLOK, PARKETTAK

elsőrendű kivitelben és nagy választékban kaphatók

RIMANOCZY műbutor és parkettgyár R-t. ORADEA-MARE

Strada Clujului 117. :: Telefon 279.

A világhírű

Dreher-Haggenmacher
 világos és dupla maláta

Sör

poharanként és palackolva mindent kapható. 632

Kérjünk DREHER sört!

Makói dughagyma, fokhagyma

továbbá uradalmi nemesített kerfi magvak és vetni való krumpi kapható nagyban és kicsinyben. Schwarz, Strada Cuza Voda (volt Szacsavay-utca) 11 szám alatt

Utleveleket vizumokat

bármely konzulátusnál a leggyorsabban elintéz

Díjmentes felvilágosítást nyújt

Román fordítást azonnal elintéz

SCHREIER

ügynökség Tisza Kálmán-tér 1. szám
 Várnagyok mellett.

A Kolozsvári CZELL-Sörgyár

GYÁRTMÁNYAI

a világos
Hercules és Monostor
duplamalátá
Tápsör és Sör

különlegesség

"Reclama"
No. 2769.

utólérhetetlen minőségük miatt vezető márkának bizonyultak.

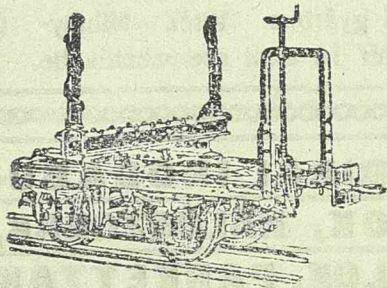
Nagyvárad és vidéke képviselője: „Orient” Ipari és Kereskedelmi Rt. Nagyvárad.

„FERROSTAAL”

BUKAREST

BERLIN

HAGA

Képviselő: **URSZINY PÁL** mérnöki iroda
Oradea-Mare,
Strada Postel 21.Sínak
Erdel Truck kocsi
Bikeni kocsi
Apró anyag
Henschel lokomotívMagas árban veszünk
butort, szőnyeget, zongorát, Wertheim kasszát, porcellánt, egész lakás berendezést.Meghívásra
házhoz megyünk
**Beck
és Benjamin**
Strada Cogalniceanu
(Várady Zs.-u.) 11. sz.
TELEFON 17-03. SZ.

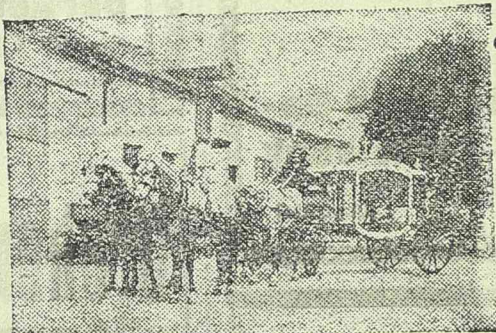
Magas árban veszok

brilláns, arany, ezüst
ékszereket és dísz-
tárgyakat, tőzredék ara-
nyat, ezüstit, arany
szápadlást, arany és
más hámis fogakat
Frend Benjamin
ékszerész, Nagyvárad,
Calea Regele Ferdinand
(Rákóczi-ut) 11. szám.
Széchenyi-szálló épület
Ékszer alkalmi áron kapható.

ÉRTESÍTÉS!

A legolcsóbb temetéseket rendezi a
Germán Károly utóda
„Kegyelet” keresztény dísztemetke-
zési intézet. Tulajdonos

TARSOLY JÁNOS

vaskereskedő Nagyváradon, Sas-
passage 45. ajtó. Iroda a vaskereske-
desben; külön temetkezési osztály.
Minden felszerelés új, fénykép felvé-
telt mutat az összes kiállításaim-
ról. Előállítok: kettős-, négyes- és
hatos díszfogatókat, ellátok INGYEN
temetéseket; vidéki felekeknek egy ko-
szorút adok INGYEN, kik a temetke-
zéshez szükséges cikkeket nálam
szerezték be.

Román Jutakereskedelmi Részvénytársaság

TIMISOARA

Telefon 20-20.
Sürgőnycim: Tarpaulin.Bul. Berthelot 21.
(Kossuth L.-utca)Mindennemű jutaszövet és **Zsák** gyári lerakata.

Hitter és Breuer

sör főraktára

Bor, sör és pálinka nagykeres-
kedése. Gyümölcs pálinkák saját
főzdéje, **SZESZ ÜZEME**

Nagyvárad, Gilányi-ut 8

Dreher-Haggenmacher

Dreher-Haggenmacher

Ismeri Ön már a

DIANA

SÓSBORSZESZ

grandiózus hatását

?

Minden egészséges és minden beteg
igazolhatja, hogy az elképzelhető leg-
jobb siker csak a Diana sósborszész-
használatával érhető el.

Valentin István

női szabó, Kórház-utca 7

Készít a legújabb divat szerint
kostüm, kabát, korzó ruhákat.
Leányka kabátok, kosztümök meg-
lepő olcsón készülnek.

:: Tiszteltelőknél árkedezemén

BUDAPESTEN
AZONNAL

BEKÖLTÖZHEZ

A LAKÁSHIVATAL
NEM TARTO
ÚJ CSALÁDI
HÁZAK
ÉS TELKÉK ELADÓ
TULAJDONOSOK-BUDAPESTBÉKESI R.T. VII. ALMÁSSI TÉ
TELEF: JOZSEF

Asztalos munkálatok

és mindennemű átalakítások
a legolcsóbban készülnek
Dengelegi Lajos villanyerőre bere-
asztalos műhelye
Nagyvárad, Kolozsvári-utca 39.
Kérjen árajánlatot!

Szaniszló-u. 10. sz.

ház eladó.

A feltételeket dr Imrik Giz
ügyvéd, (Gen. Berthelot, Sal
utca 17. szám) közli. — Közöl-
nem díjaztatnak.GROZIT aszfalt és kőtránytermék
Timisoara, Fabrica.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Vasárnap este: Svihákok, operett repris, bérlet kívül.
Hétfő: Bohémek, operaujdonság, másodszor A) bérlet 96. szám.
Kedd: Svihákok, B) bérlet 97. szám.
Szerda: Gyerekasszony, ünnepi előadás, Madas István 25 éves színészi jubileumára felemelt helyekkel.
Csütörtök d. u. Iglói diákok, mérsékelt helyárak, 5 órai kezdettel.
Csütörtök este: Román előadás.
Péntek d. u.: Lyon Lea, mérsékelt helyárakkal, 5 órai kezdettel.
Péntek este: Román előadás.
Szombat d. u.: Román előadás.
Szombat este: Román előadás.
Vasárnap d. u.: Lili bárónő, mérsékelt helyárakkal.
Vasárnap este: Gyerekasszony, bérleten kívül.

Nagy Ilonka vendégszereplése

Kivételes művészi eseményben volt része péntek este a színház közönségének. Nagy Ilonka, a kolozsvári magyar színház volt drámai szendéje, jelesleg a budapesti Unio-színházak ünnepelt művésze lépett fel Romeó és Juliában aratott olyan döntőtől ösztönzött sikert Nagyvárad közönsége előtt, mint a klasszikus darabban régesrég nem volt példája mi színházunkban.

Megdöbbenő drámai ereje finom és stílusos megjelenése szuggesztív erővel hatott az örökszép Shakespeare-darab erkélyjelenetében, kiváltképpen pedig autolsó és utolsó előtti felvonásokban. Nagy intelligenciája a legnehezebb jelenetekben is megővta a színtől páthosz veszélyeitől. Sokoldalú, színes és elcsodáló volt Nagy Ilonka ezen a sajnos, egyetlen vendégszereplésén s Julia tegnapi megjátszása után még igen nagy feladat lesz a legkiválóbb művészeknek is hasonló sikert aratni Romeó és Juliában. Méltó partnere volt a nagyszerű művésznőnek Molnár Rómeója; a többi szerepekben Kiss Gyula, Csáky Benes Ilona, Stoll nyújtottak elsőrangú teljesítményeket.

— **Vasárnapi előadások.** Délután az Ártatlan színi kerület színe mérsékelt helyárakkal, este a Svihákok nagyszerű operettnek lesz a reprise Pintér és Perényivel a címszerepben.

— **Bohémek.** Hétfő este Puccini Bohémek operettje színi kerület másodszor A) bérletben a bemutató előadás szereplőivel és Váradi karnagy vezényletével.

— **Svihákok.** A vasárnap este új beállításban és rendezésben színi kerület Svihákokat kedden B) bérletben fogjuk látni az operettegyüttes kiválóival Szatmári karnagy vezényletével.

— **Gyerekasszony.** Szerdán este Madas István 25 éves színészi jubileumára Bokor József három évfolyamos paraszt vígjátéka kerül előadásra. Az előadás a jubiláris ünnepségek előzik meg. A főszerepeket a kitűnő és rég nem adott darabnak Madas István kívül Pintér, Kiss, Tóth Elek, Tolnai, Polgár Miska, Benes, Stoll fogják játszani. A Gyerekasszony a héten még vasárnap este lesz a színház műsora.

színmű kerül előadásra. Hogy az előadás soknak a tanuló ifjúság által való látogatása szempontjából aggály ne merüljön fel, az előadandó darabok esetről-esetre a Tanker. Kir. Főigazgatóság előzetes cenzurája alá bocsájtatnak.

NYILTER

Nyilatkozat

A Ministerul Agriculturii si Domeniilor 1923. április hó 11-én kelt 22.436. számú és nekem 1923. év április hó 13-án posta útján kézbesített átiratával értesítettem, hogy az 1476—1923. decretul regálal Bihar megye területére kincstári ügyésznek neveztettem ki dr. Turla Nicolae úr helyébe. Ugyanezen átiratban értesítést kaptam, hogy a volt kincstári ügyész úrtól az iratokat vegyem át és a törvényszék előtt az esküt tegyem le.

Ezen kineveztetésemre vonatkozólag kijelentem ezennel becsületszavamra, hogy én a kineveztetést soha nem kerestem, ennek érdekében sem közvetlenül, sem közvetve, sem én, sem megbízásomból senki egy lépést nem tett; kijelentem becsületszavamra, hogy rosszindulatu és alias rágalom, mintha én ezen állás elnyerését magam kértem volna, vagy, hogy a kinevezésem kézhezvételéig ezen kinevezésről valamit tudtam, vagy sejtettem volna.

Kijelentem, hogy hitvány embernek tartanám magam, ha én egy kollegát állásából kitérni akartam volna, vagy ha csak egy lépést is tettem volna ezen cél érdekében.

Bár dr. Turla Miklós úrnak módjában áll megtudni azt, vajjon intervenáltam-e, vagy intervenáltattam-e más személy útján Bucurestiben, vagy bárhol is, hogy én a kincstári ügyész állást megkapjam, mégis az ügynek tisztázására felkértem dr. Andreu Sever, Stamatopol Alfonz, dr. Nev Pál és dr. Thury Kálmán itteni kartárs urakból álló bizottságot, hogy a legselesebb mederben vizsgálják meg kinevezésem történetét és megkértem, illetve felhatalmaztam ezen urakat, hogy a vizsgálat eredményét hozzák nyilvánosságra. Kijelentem, ha ezen vizsgálat eredménye az lesz, hogy a legtávolabbról is akár én, akár családom bármelyik tagja közvetlenül vagy közvetve az én tudtommal kineveztetésem érdekében akár csak egy szót is emelt, úgy abban a pillanatban a kincstári ügyészi állásról lemondok.

Oradea-Mare, 1923. április hó 14-én.

Dr. Gradinariu Coriolan,
ügyvéd.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy Juhász Sándor üzletemből eltávozott.

Az üzletet továbbra is a régi szolid alapon én vezetem és kérem a nagyérdemű közönség b. pártfogását.

Kiváló tisztelettel:
Berecz Vilmos,
Str. Gen. Mosoiu (Mezey M.)

Eladó Váradszőlőssön modern 4 szobás villa

azonnal beköltözhető. Calea Regele Ferdinand (Rákóczi ut) 36. szám.
Victória Iroda. Telefon 959.

Hirdetmény.

Kandel Viktor ügyfelem nevében közhírré teszem, hogy késedelmes vevő vesztélyére és költségére a K. T. 351 §-a értelmében egy drb. 243 hl. úrtartalmu vastány f. évi április hó 17-én délután 3 órakor dr. Popa György kir. közjegyző irodájában és közbenjöttével a legtöbbet ígérőnek el fog adatni. A tartány a Lederer és Kálmán gyár telephelyén tekinthető meg. Kiküldési ár 40 000 lei. Bántópenz a vételár 10% a. Az áru a kiküldési áron alul is el fog adatni. A vételár nyomban fizetendő és a tartány átveendő. A vételi illetéket vevő viseli.

755

Dr. Kepes Miklós
ügyvéd, Teleky u. 8

Ha bármilyen ingatlan
eladni vagy venni akar,
még ma hívd saját érdekében
egy levelezőlapot és
így csebez érhet szabad kéz
korlátozása nélkül is.
Vidéki és külföldi megbízások
esetén ügyfeleinkkel
levelezünk. Összeköttetések az
egész Romániában és
külföldön. Ingatlan vásárló ügyfeleinknek külön nagy
kedvezmény!

„Argus”
ügynökség Nagyvárad,
Balaasa-tér 3. (Lukács
György-utca sarok) 359

No. 44—1923.

ROMÁNIA.

Árlejtési hirdetmény.

Az Uilec (belényesújfalvi) közigazgatási lakás renoválására árlejtést hirdetek az érdekeltektől közönség megbízásából, mely árlejtés foganatosítására hatánapul folyó évi május hó 15. napjának d. e. 10 órája van kitűzve. Kiküldési ár 29 187— Lei.

Feltételek az alólírt közigazgatásnál megtekinthetők.

Uileac, la 11 aprilie 1923.

751

Opris József,
közjegyző.

Rajzok másolásában jártas
rajzoló gyakornokot felvesz a

„DELTA”

építő részvénytársaság

MOZI

— „Az őserdőben egyedül” című vadatos filmsláger ma utoljára látható az álló mozgósínházban. Hétfőn új műsor „sing-fui varieté” szenzációs bűnügyi filma a főszerepben Louis Ralph.

— „Fortunato” Dorian Filmszínház. A halmas, páratlan izgalmas kalandfilm, melyben a bravuros mutatványok és hihetetlen trükkök hajszojják egymást, már ma és hétfőn látható a Dorian Filmszínházban. Figyelem! A legszebb filmet, a világsikert aratott „Jocelynt”, kedden mutatja be a Dorian Filmszínház.

— A katolikus kör moziban vasárnap, április 15-én délután 3. fél 6 és este 8 órakor „Az igazság útja” c. 5 felvonásos

Lágy és selymes lesz a haja,

ha fejét rendszeresen

„Elida-Shampoo”

nal uossa.

A „NAGYVÁRAD” APRÓHIRDETÉSEI

Egy szó ára 1-50 lel, vastagabb betűvel 3 lel. A legkisebb apróhirdetés ára 10 szóig 15 lel.

Házasság

Jobb iparos özevegye több ezer leivel, szép butorral, 50 éven felüli férjét keresi. Levelet „Magány” jellegre a kiadóba kéri. 695

Oktatás

Képesített hegedűtanárt keresek. Cím a kiadóba kéri. 694

Lakás

Kálvária-utca végén lévő villában butorozati szoba — esetleg kocsikkal együtt — kiadó. Cím a kiadóhivatásban. 647

Két rendes fiatallembert lakást kaphat. Cím a kiadóban. 683

Egy szoba, konyhából és mellékhelyiségekből álló lakásomat elcserélném hasonlóval, disznó és baromfitartás megengedve. Kétszobás lakásért lelépést fizetek. Vértess, Várház utca 12., udvarban. 676

Elcserélném 1 szoba, konyha, spájzos utcai lakásomat, disznótartás megengedve, 1 nagyobb szoba, konyha, spájzos lakással hol disznótartás megengedve, lehetőleg az aradi uton vagy az újvárosrészen. Cím Hattyu utca 38. Orosz. 685H

Alkalmazás

Elsőrendű megbízható parádés kocsi felvétel. Körös-ú. Dobozgyár. 642

Nyugdíjas főmozdonyvezető keres állást iparvasutakhoz fűtőházvezetőnek, bármilyen gőzgéphez vezetőnek, nagyobb gyárba portárnak, tőrlővezetőnek, raktárnak, árukiadóknak bel és külföldre kitűnő bizonyítvánnyal géplakatos. Cím a kiadóhivatásban. 593H

Háziszolgát, ki parket keféltetésre ért és ügyes szobalányt felveszek. — Szaniszló-ú. 8. 652

Biztosítási szakmában és könyvelésben jártas tisztviselő alkalmazást nyerhet. — Cím Hegedűs Hirlapiroda. 663

Varrógépek kerékpárok

gumik és mindenféle alkatrészek, új és keveset használt eredeti Singer gépek, női szabó és bábkáros gépek részletei is kaphatók.

JAVÍTÁSOK
a legmegbízhatóbban, gyorsan és legolcsóbban vállalok. — Hívásra házhoz is megyek. Használt varrógépeket és kerékpárokat veszek.

Varrógépraktika
és javító műhely
Nagypiac 8. szám,
Sas és Zöldia-utca között

Szélesírti rendelőbe fiatal gyakorlott ápolónő ajánlkozik, esetleg szanatóriumba is elmegy Cím a Hegedűs Hirlapirodába kéri. 662

Perfect gyors és gépirónót felvesz azonnali belépésre a Komlós Testvérek cég. 653

Perfect uridivat segéd felvétetik. Kardos György Szatmár. 600

Szobaleány magas fizetéssel felvétetik. Szacsvay-utca 78. 701

Kecsis felvétetik. Szacsvay-ú. 78. 702

Perfect román-magyar gépirónót keresünk azonnalra „Nostro” cég, Ferdinánd király (Rákóczi)-ut 10. szám. 696

Perfect román magyar gépirónót keresetlik. Farsang-utca, Ferdinánd király-ut 10. 687H

Keresetetik azonnalra egy megbízható ügyes szakácsnő Szilágyi Dezső-ut 20. 682

Mindenes, vagy szakácsnő keresetlik csatláshoz felvétetik. Gerliczy utca 4. I. em. 685H

Főlehelőt szépen szövő nőketelkezzenek Széchenyi tér 1. II. 12. 690H

Lakatos segédet, önálló munkást és tanulókat felveszünk Halász Testvérek Szacsvay-utca 17. 691H

Ügyes mindenes szakácsnő azonnal felvétetik, Str. Ferdinánd 32. Kapu alatt balra. 692—

Bankkönyvelő, perfect gyorsíró, gépiró, állást keres. Cséri, Uri-ú. 38. 673H

Előkelő aradi pénzintézet több évi bankgyakorlattal rendelkező levelezési és könyvelési tisztviselőket keres, akik a magyar és német vagy román nyelvet tökéletesen bírják. Cím a kiadóhivatásban. 664H

Középszoja alsó osztályból, 14—16 éves jómodoru fiút szállodai ipar nevel és havonként 1000 Leit fizet Parkszáló. 668

Raktárnok felügyelőnek vagy utazónak ajánlkozik intelligens fiatallembert. Román, német, magyar és összes szláv nyelvekben szóban úgy mint írásban jártas. Cím a Hegedűs Hirlapirodába kéri. 669

Megbízható önálló szakácsnő állást keres, Barokits Ferenc-utca 58. sz. 674H

Pianinó

fekete keresztíruos háifa, pedálos, kitűnő hangú, elsőrendű gyártmány: Hofman és Czerny és egy

rövid zongora jutányos árban eladó.

Sternberg
Nagyvárad, Kisbúfó.
Telefon 13-45.

Adás-vétel

Veszünk!!

teljes lakberendezéssel, a legmagasabb árat fizetünk, meghívásra házhoz is megyünk.

Frenkel és Fia
butor- és szőnyeg raktár, Mezey Mihály-utca 10. sz.

Villanymotor indító ellenállással, 2-7 lóerős, 12000 leltért eladó. Sunfield dombornyomda, Szent János-utca 29.

Eladó Berkovits Ferenc-utca 24. számú ház 75 ezer lei. Fácán-sor 3b. számú modern beköltöztetett cserepes ház, dupla ablak 120 ezer. — Weisz Gizi, Nyomda-utca 4. 28

Jégszekrény eladó, Kereszt-utca 2. Kertész. 580

Eladó sürgősen ház Pecután beköltöztetve 3 szobás 220 ezer, Párizs-utca 60 ezer, Berkovits utcán 63 ezer. — Weisz Gizi Nyomda-ú. 4. 26

Házak eladók. Házaladási megbízásokat vállalunk. — Kölcshőket megszerzünk. Magánpenzeket jutalékkal kihelyezünk Adásvételi Rtg. Parcul Traian 12. — Ertesítés délután 5

Eladó 12 személyes abrosz és egy 6 személyes színes abrosz, montirozatlan diványpárnák, kelim és bársony egéttel. Szaniszló-utca 3c jobbra. 651

GUMMIKEREKU

SPORT KOCSIK

restett és nikkelozott, gyári árban kaphatók Strada Saguna Kapucinus utca 19

Házat — nem beköltöztetett — 200 ezer lelt megvételre keresek. Zárt ajánlatokat háztulajdonosoktól „Házvevő”-nek a kiadóba kérek. 643

Eladó egy fekete I. rendű kancs csikóval, egy új fekete luxus és egy újsárga hajtó kocsi 2 pár szerszámmal, Panescu Otília Ciumeghiu (Biharillye) 626

Átadó szép, tágas, üres szoba Bunivai ligetbe, Körös-utca végén üzlet háttal, 1 szobával 15 ezer lei. Eladó ebédli asztal, plusz divány, nagy kőferek. — Weisz Gizi, Nyomda-ú. 4. 27

Eladó 4 szobás magánház elfoglalható lakással, istálló, kocsiszin és kerttel. — Magánházakat megvételre keresek Cím Pércy, Vlahuta (Szent János u.) 1. szám. 672H

Diószeg közösgben Kossuth u. 323. sz. beltérkes ház, mely áll 3 szoba 1 konyha, 1 ebédli és 1 üzlet helyiségből 120 000 leltért eladó. Értekezni lehet a tulajdonosnál a helyszínen, a lakás azonnal elfoglalható. 639

Özemkőptelen nyersolaj, szivógáz és benzinmotorokat legmagasabb árban veszünk. Stern és Grad, Str. Mosoiu No. 1. 638

Eladó egy új látcső és egy kézimunka dupla ágyterítő. Rákóczi-ut 30 sz. jobbra. 641H

Drapp színű kézimunka csipke ruha eladó. Elegáns szobáink, szép lakásaink vannak. Iroda, Pável-utca 5. 649

Jó karban lévő sörsüveget báldogozó gépet keresünk. Vas és Zoltán Emília malom telep. 655

Nyári rózsák krumpli elkezési és vetni való kapható Kapucinus-utca 19. szám alatt a pincében 645

Eladó szabásmunkás masszív díofa ebédli, tizenkét börszékkal. Aranyszínt szalon nagy tűkörrel. Antik interriás szalon. Hálószoza nagy hárommas tükör szekrényvel. Perzsaszőnyegek. Selyempaplan. Schioldkröt-legyező Szabadság-utca 8. Háttulajdonos. 352

Eladó két szép perzsaszőnyeg, dupla ágyterítő és stor függönyök, riselő és renesans munkával. — Rákóczi-ú. 30. 661H

Veszünk lakberendezési tárgyakat, porcellán, üveg, chinaezüst tárgyakat. Utikosarek, legjobb fésűk, falcák, székek, székülések. Babajavítás, porcellánragasztás. Tisztviselőknak árkedvezmény Farkas Áruház, Jorga Miklós (Zöldia) utca 5. 254

Eladó ingatlan, szőlő, gyönyörű parkkal és kastélyal a várostól 5 percrenyire. 7 szobás uri magánház olasz központján, nagy parkozott udvar, kocsiszin és istállóval. Magánház a Kispisc közepében 4 szobás azonnal elfoglalható lakással, magánház Uri-utca elfoglalható lakással, Olasz központján bérpalota egy és fél millió leltért, ugyancsak eladó kedvező ártért Szacsvay-ú. 11. számú nagyszerű ház. Frdeklődni lehet Feledi Sándornál, Szaniszló-utca 63. sz. 10

Varrógépet

ha jót és olcsót akar keressen fel Házalónál

kerékpárok

állandóan raktáron. Varrógépeket, kerékpárokat vesznek, eladók cserélek és ezekhez való alkatrészek állandóan kaphatók. — Javításokat szakszerűen eszközölök.

Konrad
műszerész, Baross-ú. 10. és Nagypiac-tér sarok.

Kecsisruha kalappal, szürrel, szivattyukut 8 méteres eladó. Barkevits F. utca 8 sz. 697

Petőfi utca végén körtübelül 2 hold beltelek, — ház és villateleknek vagy konyhakertnek egyaránt alkalmas — 400 — öles parcellánként eladó, — ugyanott 7 kat. hold számú egy darabban vagy holdankénti parcellákban. Értekezni a tulajdonosnál, dr Morvay Zsigmond, Nagy Sándor u. 4. 698

Eladó 2 drb fekete márvány asztal, megtekinthető Polonkay József fűszerüzletében. Str. Vlahuta (Szt. János)-u. 28.

Fehér zománcozott gyermekágy, teljesen jókarban lévő, eladó. Cím a kiadóban. 679

Kiseb jégszekrényt keresek megvételre. Cím a kiadóban. 677

Pianinót, jó minőségűt és egy ruhaszekrényt keresek megvételre. Cím a kiadóban. 678

Keresek megvételre 12 személyes ezüst evőeszköz garnitúrát. Cím: Hegedűs Hirlapirodába. 660H

Kerítésoszlopok és építkezésből kimaradt deszkák eladók, Kálvária utca 24. 670H

3 as Wiese féle W. rheim cassa eladó. Megtekinthető Nasch dohánytőzsdé, Mezey Mihály u. 3. 671H

Eladó egy gyönyörű fillet motív horgolt csipke és horgolt terítő. Rákóczi-ut 30 jobbra. 699

Széles-utca 1 számú ház eladó. Értekezni Kelti Bank, Rimanóczy-ú. 6 sz. 422

Hallatlan magas árban veszek mindennemű ezüst tárgyakat, u. m. h. as, percsenyés, kávés és likőrös szervizeket. Kohn Henrik ékszerész, Kossuth-ú. 7. 894

Valódi perzsaszőnyegek, perzsafüggöny eladók. — Várad Zsigmond-utca 2 szám, emelet, 3. ajtó. 689

2 szoba-berendezés eladó. Cím a Hegedűs Hirlapirodába. 686H

Pianinók és zongorák eladók a Musicában, Ferdinánd király-ú. 11f. 684

Férfi öltöny eladó. Várház-ú. 39. I. em. jobb. 688

ELADÓ

hajtókosci olajos tengellyel. 4 kocsikerék új.

Ház négy szobás kocsiszinnel, nagy telekkel 100.000 leltért, a Magyar-utca kezdetén. Értekezni Szacsvay-ú. 59 sz. a.

BRODYNAL

Lószerszámok
kocsizók, fekete, sárga és valódi nikkal csatlókkal 4300 leltől, igaz 1200 leltől. Javításokat olcsón és jól készítek, **BRODY**
Nvárad, Hentes-ú. 3.

Adás-vétel

Jumpereket, gyermek ruhákat, köntöket, egész ruhákat kessetek. Timár-ú. 8. 1

24 óra alatt visszakerültelet a kolozsvári közulátusok láttaozásá. Telefon 13 01 a Hegedűs Hirlapirodába.

Utlevélekhez, bérletekhez legújtabban szit fényképeket Zenfényképész, Szaniszló-ú. 25. szám.

3 pár női harisnyát 2 párt, 2 pár zoknitól párt varr Gondáné, Djanich-utca 2.

Fehérneműért ágyhúter. lepedőért, kézimkért, törülközőért bálnél többet fizetek. Lavására jövök Rákóczi-ut Szász. 60

„Stabil” gépek és felrelekés lerakata, Nagyrad, Nagypiac. Telefon 16—86. Raktáron tart a kerekeket, csapagyal minden méretheben.

50.000 lei készpénztársulnék, vagy kamabiztosítás ellenében kinnám. Ajánlatot „Caen Társ” jellegre a Hegedűs Hirlapirodába kérek.

24% kamatra keres magánpénzt teljes fedetel. Adásvételi Rtg. Pet Traian (Széchenyi-tér) Ertesítés délután.

Üzlethelyiség forgal helyen átadó. Heller Vázház-utca 23.

Harisnya, fehérnemű mindennemű ruha javását és stopolását nagolcsón, rendszeren és ppen vállalom. Liszkó Balassa-utca 2.

30 lei női inghimnadrág, vánkoshuzat lei. Függönyök és egy fehérnemű himzések gyon olcsón készülnak. Tetszészerint minták, nogramok stb ingyen nek elődrukolva. Cím kiadóhivatásban.

Adásvételi levek a napra Teleky utca 3 szám alatt a földszinti terem kiállíthat k.

Iparüzemre alkalmas lyiség kamarával bnyad, Bém u. 9. 6

Harisnyák valódi cékén kötött kapható den nagy-ágban, Zárdi, 1. emelet.

Szött gobelin, filé m kák, himzeit zsebkenc kész vászon fehérnemű diványpárnák, égygarnrák, stórok legzebb k telben érkeztek Zárdi, 1. emelet.

Romélom tudja m hogy leggyorsabban intéri el

utlevélet és vizum

Kolozsvárt, Brassóban és Bukarestben **DEUTSCH és FIA** futárlrodája
Palace (volt Panonia) kávéház.